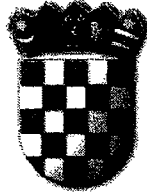

NOVI TISK

7.5.07.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima

IZVJEŠĆE O PROVEDBI
OPERATIVNOG PLANA ZA SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA
ZA 2005. i 2006. godinu

Zagreb, 2007.

1. UVOD

Trgovanje ljudima jedan je od najgrubljih oblika kršenja ljudskih prava koji je kao takav prepoznat u gotovo svim državama svijeta. I Republika Hrvatska također je zahvaćena trgovanjem ljudima i od 2002. godine, otkad se vode službene statistike identificirano je ukupno 54 žrtve trgovanja ljudima, od kojeg broja je čak 50 žena koje su bile seksualno eksploatirane. Od ukupnog broja žrtava trgovanja ljudima, 15 žrtava su državljani Republike Hrvatske, dok su ostale žrtve strani državljani, što ukazuje na činjenicu da Republika Hrvatska postaje sve više država odredišta za žrtve trgovanja ljudima. Potrebno je posebno naglasiti da Republika Hrvatska aktivno sudjeluje u svim međunarodnim aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima.

Aktivnim sudjelovanjem u regionalnim inicijativama te inicijativama Europske unije, Vijeća Europe, OESS-a, Pakta o stabilnosti i UN-a, Republika Hrvatska na neposredan način daje podršku općim naporima međunarodne zajednice u navedenom području

Republika Hrvatska danas ima cjelovit i učinkovit sustav suzbijanja trgovanja ljudima. Većim dijelom uspostavljen je zakonodavni okvir na području suzbijanja trgovanja ljudima i učinkovit sustav pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima kojim je obuhvaćena skrb o žrtvi od trenutka njene identifikacije pa sve do konačnog zbrinjavanja. U čitavom sustavu žrtva je stavljena u njegovo središte.

Značajni rezultati ostvareni su u obrazovanju ciljanih skupina o fenomenu trgovanja ljudima, pa danas imamo visoko educirane policijske službenike, službenike u sustavu socijalne skrbi, državne odvjetnike i diplomatsko-konzularno osoblje. Nastavak obrazovanja ciljanih skupina kao i organiziranje opsežne javne kampanje usmjerene k prevenciji trgovanja ljudima predviđeni su i u budućem trogodišnjem razdoblju. Iz navedenog proizlazi da se hrvatski nacionalni sustav suzbijanja trgovanja ljudima stalno razvija i nadograđuje.

Posebno je za istaknuti nezaobilaznu i važnu ulogu nevladinih organizacija u svim aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima. U skladu s tim, Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima i nevladine organizacije uspostavile su neformalni partnerski odnos, a predstavnici nevladinih organizacija uključeni su, kako u rad Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, tako i u provedbu većine aktivnosti u navedenom području.

Tijekom 2005. i 2006. godine u području suzbijanja trgovanja ljudima Vlada Republike Hrvatske i Nacionalni odbor za suzbijanje trgovanja ljudima poduzeli su brojne aktivnosti.

Istekom razdoblja primjene Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. te 2006. godinu, sa zadovoljstvom možemo konstatirati da su sva tijela zadužena za provedbu aktivnosti u potpunosti sudjelovala u njegovu ostvarenju.

U nastavku teksta slijedi izvješće o provedbi Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. i Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu

2. ZAKONSKI OKVIR

Programski cilj:

Unaprijediti propise u svrhu učinkovitije zaštite žrtve te otkrivanja, procesuiranja i odgovarajućeg sankcioniranja počinitelja kaznenog djela u svezi s trgovanjem ljudima.

Sukladno mjerama i aktivnostima zacrtanim Operativnim planom u svrhu postizanja navedenog programskog cilja, tijekom 2005. i 2006. godine proveden je niz aktivnosti s ciljem unapređenja zakonodavnog okvira vezanog uz suzbijanje trgovanja ljudima.

2005. godina

Zakon o strancima:

U svrhu analize stanja i utvrđivanja opsega izmjena i dopuna Zakona o strancima (Narodne novine, br. 109/03.), ministar unutarnjih poslova donio je Odluku o osnivanju međuresorne radne skupine za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima. Radna skupina analizirala je postojeći Zakon o strancima te utvrdila opseg potrebnih izmjena i dopuna. Po provedenoj analizi utvrđena je potreba usklađivanja Zakona o strancima s pravnom stečevinom Europske unije. Izrada prijedlog nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima je u tijeku, pri čemu se vodi računa i o njegovu usklađivanju sa pravnom stečevinom Europske unije. Navedeni Zakon sadržavat će, između ostaloga, i odredbe koje će poboljšati način i opseg zaštite žrtava trgovanja ljudima.

Zakon o potvrđivanju Konvencije UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i pripadajućih protokola:

Nadalje, u hrvatskom tekstu Zakona o potvrđivanju Konvencije UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i pripadajućih protokola – Protokol za sprječavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom te Protokola protiv krijumčarenja migranata kopnom, morem i zrakom (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 14/03) pojam «trafficking» pogrešno je preveden kao «krijumčarenje» zbog čega je bilo potrebno provesti postupak ispravka navedene pogreške. Navedeni postupak je proveden, te je ispravak objavljen u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, br. 11/04. U skladu s ispravkom, u nazivu Zakona te u nazivu i tekstu Protokola kojim se dopunjuje Konvencija UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, umjesto riječ «krijumčarenja» stoji riječ «trgovanja» u odgovarajućem broju i padežu.

Kazneni zakon:

Za napomenuti je da su inicirane i Izmjene i dopune Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 110/97, 27/98, 129/00, 51/01, 105/04) te je predloženo dodavanje novog stavka 4. članku 175. Kaznenog zakona. Navedeni stavak trebao bi sadržavati odredbu prema kojoj će se kaznenopravno sankcionirati i onaj tko iskoristi položaj osobe za koju zna da je žrtva trgovanja ljudima. Pravni temelj za predloženu izmjenу nalazi se u odredbi članka 19. Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima, kojom se odredbom savjetuje strankama Konvencije razmotriti mogućnost donošenja mjera za kriminaliziranje svih onih koji su znajući da je riječ o žrtvama trgovanja ljudima, koristili njihove usluge.

Konvencija VE o suzbijanju trgovanja ljudima:

Sam tekst i sadržaj Konvencije Vijeća Europe usvojen je od strane Odbora ministarskih zastupnika Vijeća Europe 3. svibnja 2005. godine, a za istaknuti je da je Republika Hrvatska jedna od samo nekoliko država članica Vijeća Europe koje su uspjele u vrlo kratkom razdoblju (deset dana) provesti proceduralne aktivnosti koje su potrebne za potpisivanje predmetne Konvencije te je Predsjednik Vlade Republike Hrvatske dr. Ivo Sanader na Trećem summitu Vijeća Europe, koji je održan u Varšavi od 16. do 17. svibnja 2005. godine, u ime Republike Hrvatske potpisao Konvenciju Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima.

Potpisivanjem Konvencije Republika Hrvatska je dodatno osnažila svoju poziciju aktivne članice međunarodne zajednice u borbi protiv međunarodnog organiziranog kriminaliteta i jednog od njegovih najsurovijih oblika – trgovanja ljudima. Specifičnost je Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima što je ona usmjerena prije svega na jačanje mehanizama zaštite žrtava trgovanja ljudima u okvirima predviđenim već postojećim dokumentima. Njezin cilj je podizanje razine međunarodno prihvaćenih normi. Republika Hrvatska gotovo je već ispunila standarde predviđene ovom Konvencijom te je njezino potpisivanje predstavljalo samo logični nastavak aktivnosti Republike Hrvatske u okviru Vijeća Europe. Veliko zadovoljstvo predstavlja činjenica da u navedenom području možemo poslužiti i kao primjer dobre prakse.

Azil, migracije, vize – usklađivanje s pravnom stečevinom EU:

Nadalje, u okviru regionalnog CARDS projekta Europske komisije «Uspostavljanje pravnih, regulacijskih i institucijskih okvira u vezi s pitanjima azila, migracija i viza kompatibilnih s okvirima EU» izrađena su tri tematska modula od kojih je jedan za migracije kojeg je vodila Misija Međunarodne organizacija za migracije (u daljem tekstu: IOM) u Republici Hrvatskoj. Uz izvršene analize razlika zakonodavstva, u okviru projekta sastavljeni su i Obrasci usklađivanja nacionalnog zakonodavstva i prakse EU na području migracija. Trgovanje ljudima sastavni je dio navedenog Obrasca.

Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom, Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu:

Osim navedenog, tijekom 2005. godine Nacionalni odbor je izradio, a Vlada Republike Hrvatske donijela Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom od 2005. do 2007. godine te Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu.

Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom oslanja se na Nacionalni program za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. godine. Programski ciljevi Nacionalnog programa se Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja djecom razrađuju kroz konkretne aktivnosti, nositelje i rokove njihova izvršenja te sredstva potrebna za njihovo izvršenje. Sve mjere prilagođene su specifičnostima određenim djecom kojom se navedeni Nacionalni plan bavi, a interes djeteta polazište je svih predviđenih aktivnosti.

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu kroz njime predviđene mjere i aktivnosti predstavlja daljnje unaprjeđenje cjelovitog sustava. Kroz zadana poglavlja (Zakonodavni okvir, Identifikacija žrtava, otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Pomoć i zaštita žrtava, Prevencija, Obrazovanje, Međunarodna suradnja i Koordinacija aktivnosti) stvaraju se pretpostavke za još učinkovitiju

zaštitu žrtava trgovanja ljudima te bolju suradnju tijela nadležnih za identificiranje i progon počinitelja kaznenih djela u svezi s trgovanjem ljudima. Bitan naglasak stavljen je na prevenciju. Novost predstavlja i preventivna kampanja usmjerena na potencijalne «korisnike usluga» žrtava trgovanja ljudima. Kroz mjere određene ovim Operativnim planom, nastavlja se izgradnja obrazovnog sustava ciljanih skupina, a posebice je za istaknuti uključivanje sadržaja na temu suzbijanja trgovanja ljudima u redovite nastavne programe Policijske akademije, Pravosudne akademije i Diplomatske akademije. U provedbu svih Operativnim planom predviđenih aktivnosti uključene su i organizacije civilnog društva s kojima zajednički gradimo cjeloviti sustav suzbijanja trgovanja ljudima.

2006. godina

Zakon o strancima:

Od strane ministra unutarnjih poslova osnovana međuresorna radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima izradila je Nacrt prijedloga Zakona koji će biti upućen u zakonodavnu proceduru u prvoj polovici 2007. godine. Navedeni Zakon sadržavat će, između ostaloga, i odredbe koje će poboljšati način i opseg zaštite žrtava trgovanja ljudima. Njime će biti normirana mogućnost stjecanja odnosno gubitka statusa žrtve trgovanja ljudima, reguliranje privremene dozvole boravka za žrtve trgovanja ljudima te prava koja proizlaze iz dobivenog statusa. Ujedno će navedeni zakon propisati nadležnost za repatrijaciju žrtve u zemlju podrijetla.

Kazneni zakon:

Zakonom o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona (Narodne novine, br.71/06) dopunjen je i članak 175. Kaznenog zakona «Trgovanje ljudima i ropstvo» dodavanjem novog stavka 4. koji glasi:

(4) Tko znajući da je osoba kao žrtva trgovanja ljudima na prisilnom radu ili služenju, seksualnom iskorištavanju, ropstvu ili njemu sličnom odnosu, prostituciji ili nedopuštenom presađivanju dijelova ljudskog tijela, iskoristi njen položaj ili drugom omogući iskorištavanje njezinog položaja, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.»

Izmjene i dopune Kaznenog zakona stupile su na snagu 01. listopada 2006. godine.

Navedeni stavak omogućava kaznenopravno sankcioniranje i onoga tko iskoristi položaj osobe za koju zna da je žrtva trgovanja ljudima. Pravni temelj za navedenu izmjenu nalazi se u odredbi članka 19. Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima kojom se savjetuje strankama Konvencije razmotriti mogućnost donošenja mjera za kriminaliziranje svih onih koji su, znajući da je riječ o žrtvama trgovanja ljudima, koristili njihove usluge.

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu:

Tijekom 2006. godine Nacionalni odbor je izradio, a Vlada Republike Hrvatske donijela, Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu.

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu kroz njime predviđene mjere i aktivnosti predstavlja daljnje unapređenje cjelovitog sustava. Kroz zadana poglavlja (Zakonodavni okvir, Identifikacija žrtava, otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Pomoć i zaštita žrtava, Prevencija, Obrazovanje, Međunarodna suradnja i Koordinacija aktivnosti) stvaraju se pretpostavke za još učinkovitiju

zaštitu žrtava trgovanja ljudima te bolju suradnju tijela nadležnih za identificiranje i progon počinitelja kaznenih djela u svezi s trgovanjem ljudima. Kroz mjere određene ovim Operativnim planom, nastavlja se izgradnja obrazovnog sustava ciljanih skupina. U provedbu svih Operativnim planom predviđenih aktivnosti uključene su i organizacije civilnog društva s kojima zajednički gradimo cjeloviti sustav suzbijanja trgovanja ljudima.

Analiza zakonodavstva:

Radi dubinske analize usklađenosti hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, tijekom ožujka 2006. godine u Bruxellesu, Belgija, realizirana je analiza za poglavlje 24 pod nazivom «Pravda, sloboda i sigurnost». Spomenuto poglavlje obuhvatilo je i područje prikaza uskladbe hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU koja se odnosi na problematiku suzbijanja trgovanja ljudima. Po održanom bilateralnom sastanku u svrhu analize hrvatskog zakonodavstva, a na osnovu mišljenja stručnjaka Europske Komisije, može se zaključiti da je Republika Hrvatska svoje nacionalno zakonodavstvo vezano za područje suzbijanja trgovanja ljudima uskladila s pravnom stečevinom EU.

Protokol za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima:

Radna skupina predstavnika resornih tijela nadležnih za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima, te za pomoć i zaštitu žrtava i organizacija civilnog društva zaduženih za skrb o žrtvama, izradila je prijedlog novog, sveobuhvatnog Protokola za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima. Protokol će biti upućen na prihvatanje Koordinaciji za društvene djelatnosti i ljudska prava Vlade Republike Hrvatske.

3. IDENTIFIKACIJA ŽRTAVA, OTKRIVANJE, PROCESUIRANJE I SANKCIONIRANJE POČINITELJA KAZNENOG DIJELA TRGOVANJA LJUDIMA

Programski ciljevi:

- 1. Unaprijediti i poboljšati postupke identifikacije žrtava trgovanja ljudima**
- 2. Unaprijediti i poboljšati postupke otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja kaznenih djela u svezi s trgovanjem ljudima**
- 3. Razvijati međusobnu suradnju tijela nadležnih za otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima**
- 4. Razvijati međunarodnu suradnju na području otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima**

U svrhu ispunjavanja navedenih programskih ciljeva zacrtanih Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. i 2006. godinu, a koji se odnose na unapređivanje i poboljšanje postupaka identifikacije žrtava trgovanja ljudima te kaznenog progona počinitelja kaznenih djela u svezi s trgovanjem ljudima, tijekom izvještajnog razdoblja ističu se niže navedene aktivnosti nadležnih državnih tijela:

2005. godina

Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP):

Sukladno Protokolu za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima, MUP je ovlašten obaviti identifikaciju žrtve trgovanja ljudima. Vodeći računa o navedenoj ovlasti, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2005. godine intenziviralo suradnju kako s drugim ministarstvima uključenim u rješavanje problema tako i s nevladinim organizacijama («Hrvatski Crveni križ», NVO«Organizacija za integritet i prosperitet Split», NVO «Centar za žene žrtve rata Rosa», NVO«Udruga žena Vukovar», NVO "Korak") te s međunarodnim organizacijama (prije svega s Misijom IOM-a u Republici Hrvatskoj).

Slijedom navedenog, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2005. godine u svim detektiranim slučajevima trgovanja ljudima primijenilo nacionalnim programom usvojenu proceduru postupanja sukladno usvojenom Protokolu za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima.

Prema službenim pokazateljima MUP-a, tijekom 2005. godine u Republici Hrvatskoj identificirano je ukupno 6 žrtava trgovanja ljudima, i to: 3 državljana Republike Hrvatske, 1 državljanka Bugarske, 1 državljanka Rumunjske i 1 državljanka Bosne i Hercegovine.

Detaljnijom raščlambom službenih podataka o stanju i kretanju kriminaliteta u svezi trgovanja ljudima tijekom 2005. godine, razvidno je slijedeće:

1. Tijekom mjeseca veljače 2005. godine policijski službenici PU osječko- baranjske u skladu sa kazneno-pravnom zaštitom djece i maloljetnika izvijestili su Županijsko odvjetništvo za mladež u Osijeku u svezi postojanja sumnje u počinjenje kaznenog djela u smislu članka 175 Kaznenog Zakona («Trgovanje ljudima i ropstvo») na štetu jedne maloljetne osobe (državljanica Bugarske -15 godina starosti). U svezi s navedenim slučajem na zahtjev Županijskog državnog odvjetništva za mladež u Osijeku u tijeku je provedba istražnih radnji nad više osoba zbog postojanja sumnje u

izvršenje kaznenog djela u smislu čl. 175. Kaznenog Zakona. Identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima je u skladu s kazneno-pravnom zaštitom djece i maloljetnika te nacionalnoj strategiji suzbijanja trgovanja ljudima pružena pomoć i zaštita putem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koji je daljnji program pomoći i zaštite proveo u suradnji s Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske. Za istaknuti je da se u ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja odredišta žrtava trgovanja ljudima.

2. Dana 21. 02. 2005. godine policijski službenici PU sisačko-moslavačke podnijeli su Općinskom Državnom odvjetništvu u Sisku kaznenu prijavu protiv 4 osobe (3 državljana RH i 1 državljanin BiH) zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili kazneno djelo opisano u čl. 175 Kaznenog Zakona («Trgovanje ljudima i ropstvo») na štetu jedne osobe (državljanica Rumunjske, 18 godina starosti). U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima odmah je (dana 12. 02. 2005. godine) inicirana pomoć i zaštita putem Misije IOM-a iz Republike Hrvatske te NVO « Centar za žene Rosa « iz Zagreba i NVO «Organizacija za integritet i prosperitet» iz Splita. (Identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima je u okviru programa pomoći i zaštite pružen privremeni smještaj, osigurana odjeća i higijenske potrepštine te je potom premještena u siguran smještaj gdje joj je pružena liječnička, psihološka i pravna pomoć.) Misija IOM-a iz Republike Hrvatske je u okviru Programa pružanja zaštite, pomoći i reintegracije u suradnji s misijom IOM-a iz Rumunjske pripremila povratak i reintegraciju žrtve te je uz pratnju vratila u Rumunjsku. Za istaknuti je da se u ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja odredišta žrtava trgovanja ljudima.

Istražni zahtjev u navedenom slučaju podnesen je u ožujku o.g. Županijskom sudu u Sisku.

3. Dana 04. 04. 2005. godine policijski službenici PU primorsko-goranske podnijeli su Županijskom državnom odvjetništvu za mladež u Rijeci kaznenu prijavu protiv 1 osobe (državljanin RH) zbog postojanja osnovane sumnje je počinio kazneno djelo opisano u čl. 175 Kaznenog Zakona (KZ iz 1998. godine-s obzirom na vrijeme izvršenja kaznenog djela) («Uspostava ropstva i prijevoz robova») na štetu jedne osobe (državljanica Republike Hrvatske, 18 godina starosti). U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima je u suradnji s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi odmah inicirana pomoć i zaštita putem Misije IOM-a iz Republike Hrvatske te NVO iz Rijeke. Za istaknuti je da se u ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja porijekla žrtava trgovanja ljudima.

Optužnica je podignuta tijekom ove godine u Županijskom sudu u Rijeci.

4. Dana 20. 05. 2005. godine policijski službenici PU zadarske podnijeli su Općinskom državnom odvjetništvu u Zadru kaznenu prijavu zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela «Trgovanje ljudima i ropstvo» na štetu jedne maloljetne osobe (državljanica Bosne i Hercegovine). U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima te kaznenopravnom zaštitom djece i maloljetnika, identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te se je ista vratila u zemlju porijekla. U ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje se kao zemlja odredišta.

Protiv dva okrivljenika je 04. lipnja 2005. godine podnesen je istražni zahtjev Županijskom sudu u Zadru.

5. Dana 26. 08. 2005. godine policijski službenici PU zagrebačke podnijeli su Općinskom državnom odvjetništvu u Zagrebu kaznenu prijavu protiv jednog državljanina Republike Hrvatske zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela «Trgovanje ljudima i ropstvo» na štetu jednog punoljetnog hrvatskog državljanina. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i ropstva, identificiranoj žrtvi odmah je inicirana pomoć i zaštita putem misije IOM-a iz RH i nevladine udruge « Crveni Križ».
Istražni zahtjev podnesen je 16. rujna o.g. pred Županijskim sudom u Zagrebu.
6. Dana 14. 11. 2005. godine policijski službenici PU koprivničko-križevačke podnijeli su Općinskom državnom odvjetništvu u Koprivnici kaznenu prijavu protiv jedne osobe (dvojnog državljanstva-državljanin RH i SR Njemačke) zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela «Trgovanje ljudima i ropstvo» na štetu jedne punoljetne državljanke Republike Hrvatske, rođene 1982. godine. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i ropstva, identificiranoj žrtvi odmah je inicirana pomoć i zaštita putem misije IOM-a iz Republike Hrvatske (žrtva je tražila samo psihološku pomoć budući da već ima osigurani smještaj). Pri vrbovanju žrtve počinitelj se je koristio lažnim obećanjima te je iz Republike Hrvatske kao zemlje porijekla organizirao njen dolazak u SR Njemačku (zemlja odredišta) gdje je nad istom izvršena seksualna eksploatacija.
Protiv okrivljenika podnesen je istražni zahtjev Županijskom sudu u Koprivnici.

U okviru projekta CARDS 2003 pod nazivom „Nastavak podrške i razvoja kapaciteta Uprave za granicu“ izrađen je „Priručnik za obavljanje nadzora državne granice“ namijenjen policijskim službenicima granične policije. Priručnik sadržajno obuhvaća i stručna područja u svezi identifikacije žrtava trgovanja ljudima. Navedeni Priručnik dostavljen je na uporabu svim nadležnim ustrojstvenim jedinicama MUP-a sa svrhom poboljšanja nadzora državne granice.

Dana 02. srpnja 2005. godine dovršen je multimodularni projekt Ravnateljstva policije pod nazivom „Suzbijanje trgovanja ljudima“ koji je, u trajanju od dvije godine, proveden u suradnji s Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske i Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske, a s ciljem specijalističke obuke ukupno 26 policijskih službenika iz Republike Hrvatske koji se izravno bave suzbijanjem problematike trgovanja ljudima kao oblika organiziranog kriminaliteta. Uz mnogobrojne realizirane aktivnosti u okviru ovog projekta, za istaknuti je da je izrađen i informativni letak namijenjen identifikaciji potencijalnih žrtava trgovanja ljudima. Također, u okviru ovog projekta, MUP je izradio komplet metodološki obrađenih praktičnih vježbi na temu identifikacije žrtava, otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima. Ove metodološki obrađene praktične vježbe dostavljene se početkom srpnja 2005. godine Međunarodnoj organizaciji za migracije u Bruxellesu u svrhu izdavanja praktičnog Priručnika na temu suzbijanja trgovanja ljudima u okviru „Modula 2“ CARDS regionalnog projekta pod nazivom “Jačanje policijskih sposobnosti protiv teškog kriminala u Jugoistočnoj Europi“.

U svrhu razvijanja međusobne suradnje tijela nadležnih za otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima, tijekom 2005. godine ističu se obveze za koje je MUP određen u svojstvu nositelja aktivnosti:

- MUP je tijekom 2005. godine intenzivirao suradnju sa organizacijama civilnog društva koje operativno rade na SOS telefonu (NVO «Rosa», NVO«Organizacija za integritet

i prosperitet Split» te NVO "Udruga žena Vukovar"). Za napomenuti je da su predstavnice tih nevladinih organizacija u direktnom 24-satnom telefonskom kontaktu s osobom iz Ministarstva unutarnjih poslova nadležnom za rješavanje problematike u svezi trgovanja ljudima. Tijekom 2005. godine, MUP je temeljem dostavljenih saznanja putem SOS linije postupao prema 44 zaprimljene dojave, a što je u konačnici rezultiralo otkrivanjem i prijavljivanjem 1 kaznenog djela «Trgovanje ljudima i ropstvo» te identifikacijom 1 žrtve trgovanja ljudima kojoj je pružena pomoć i zaštita. Osim navedenog, MUP je postupajući po SOS informacijama tijekom 2005. godine otkrio i prijavio i druga srodna kaznena djela u svezi s inkriminiranom radnjom trgovanja ljudima, i to: 1 kazneno djelo «Međunarodne prostitucije», a što je rezultiralo identifikacijom i pronalaskom 1 oštećene osobe ovog kaznenog djela kojoj je pritom također pružena pomoć, kao i otkrivanje i prijavljivanje 3 kaznena djela Podvođenja, 2 kaznena djela «Prijevare» te 1 kaznenog djela «Odavanje službene tajne».

- MUP je tijekom 2005. godine u kontinuitetu ostvarivao međunarodnu policijsku suradnju sa INTERPOL-om, posebice u okviru operativnog projekta kojeg provodi INTERPOL-ova Radna grupa za suzbijanje trgovanja ljudima.

- Također, u cilju učinkovitije razmjene saznanja o kriminalitetu trgovanja ljudima, MUP je tijekom 2005. godine u kontinuitetu provodio regionalnu policijsku suradnju putem SECI-regionalnog centra u Bukureštu. S tim u vezi predstavnici MUP-a sudjelovali su na regionalnom radnom susretu policijskih službenika zemalja članica SECI Inicijative koji je u organizaciji Radne grupe za suzbijanje trgovanja ljudima SECI regionalnog centra iz Bukurešta održan u Bukureštu u vremenskom razdoblju od 21. do 23. rujna 2005. godine, a u okviru provedbe operativnog projekta usmjerenog na suzbijanje trgovanja ljudima pod nazivom «MIRAGE» (ovaj regionalni projekt operativnog je karaktera te podrazumijeva kontinuiranu aktivnost zemalja članica SECI inicijative na području otkrivanja konkretnih slučajeva trgovanja ljudima te predstavlja nadogradnju provedenih operativnih akcija «MIRAGE 2002.», «MIRAGE 2003.» i «MIRAGE 2004.» koje su se pod koordinacijom SECI regionalnog centra iz Bukurešta istovremeno provodile u svim zemljama članicama SECI Inicijative s ciljem suzbijanja trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela).

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Vezano za identifikaciju žrtava te otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske organiziralo je kontinuirano praćenje tijeka kaznenih postupaka u slučajevima u kojima je od strane Ministarstva unutarnjih poslova dostavljen podatak da je u tom slučaju identificirana žrtva trgovanja ljudima, bez obzira da li je u konkretnom slučaju kaznena prijava podnijeta zbog osnovane sumnje na počinjenje kaznenog djela trgovanja ljudima i ropstva iz članka 175. Kaznenog zakona ili nekog drugog kaznenog djela.

U državnom odvjetništvu ustrojena je odgovarajuća baza podataka, a koordinaciju aktivnosti nadležnih zamjenika državnih odvjetnika u svezi sa radom na konkretnim predmetima provodilo je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske kroz aktivnosti svog predstavnika u Nacionalnom odboru za suzbijanje trgovanja ljudima koji je ujedno redovito informirao nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima o statističkim podacima vezanim za kazneni progon počinitelja kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima.

KAZNENE PRIJAVE TIJEKOM 2005. g. (članak 175. KZ-a)

ŽDO Rijeka	2 okrivljenika 1 oštećeni	Čl. 175. st.2. KZ	Optužnica 2005.	Županijski sud u Rijeci
ODO Sisak	4 okrivljenika 1 oštećeni	Čl. 175. st.1. KZ	Istražni zahtjev	Županijski sud u Sisku
ODO Koprivnica	1 okrivljenik 1 oštećeni	Čl. 175. st.1. KZ	Istražni zahtjev	Županijski sud u Koprivnici
ODO Zagreb	1 okrivljenik 1 oštećeni	Čl. 175. st.1. KZ	Optužnica 2006.	Županijski sud u Zagrebu
ODO Zadar	2 okrivljenika 1 oštećeni	Čl. 175. st.2. KZ	Istražni zahtjev	Županijski sud u Zadru
ŽDO Osijek	1 oštećeni	Nema elemenata djela		

U ažuriranju baze podataka slučajeva vezanih za trgovanje ljudima važno je naglasiti neposrednu suradnju predstavnika Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u Nacionalnom odboru za suzbijanje trgovanja ljudima s predstavnikom MUP-a.

Za naglasiti je i činjenica da je ojačana suradnja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske s Ministarstvom unutarnjih poslova u radu na konkretnim predmetima u svezi trgovanja ljudima. Poboljšana suradnja očituje se kroz neposrednu suradnju policijskih službenika koji se bave suzbijanjem kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima sa zamjenicima državnih odvjetnika koji su radili na određenim predmetima.

Ured za ljudska prava:

Sukladno svojim obvezama Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske vodi objedinjenu evidenciju žrtava trgovanja ljudima po dobi, spolu, zemlji podrijetla i ostalim relevantnim podacima.

Nadalje, u svrhu podizanja učinkovitosti sustava identifikacije žrtava te otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske nastavio je i poboljšao, tijekom 2005. godine, suradnju s nevladinim udrugama koje operativno rukovode za korisnike besplatnim SOS telefon. Troškove telefonskih impulsa i troškove promjena vremenskog usmjeravanja na tri udruge i tijekom 2005. godine podmirivao je Ured.

2006. godina

Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP):

U cilju identifikacije žrtava trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite Ministarstvo unutarnjih poslova RH je tijekom 2006. godine nastavilo intenzivnu suradnju kako s drugim ministarstvima uključenim u rješavanje problema, tako i s organizacijama civilnog društva («Hrvatski Crveni križ», «Organizacija za integritet i prosperitet Split», «Rosa», «Udruga žena Vukovar», «Korak») te s međunarodnim organizacijama (prije svega s Misijom Međunarodne organizacije za migracije u RH).

Slijedom navedenog, Ministarstvo unutarnjih poslova RH je tijekom 2006. godine u svim otkrivenim slučajevima trgovanja ljudima primijenilo nacionalnim programom usvojenu proceduru postupanja sukladno usvojenom Protokolu za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima.

Prema službenim pokazateljima Ministarstva unutarnjih poslova, tijekom 2006. godine u Republici Hrvatskoj je identificirano ukupno 13 žrtava trgovanja ljudima, i to: 3 državljanke Hrvatske, 3 državljanke Bugarske, 3 državljanke Ukrajine, 1 državljanka Bosne i Hercegovine, 1 državljanka Srbije, 1 državljanka Rumunjske i 1 državljanka Albanije.

Naime, detaljnijom raščlambom službenih podataka o stanju i kretanju kriminaliteta u svezi s trgovanjem ljudima tijekom 2006. godine, razvidno je slijedeće:

- Dana 01. veljače 2006. godine policijski službenici PU zagrebačke podnijeli su Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu kaznenu prijavu protiv 1 osobe (državljanica RH) zbog postojanja osnovane sumnje da je počinila kazneno djelo opisano u čl. 175. st. 2. (Uspostava ropstva i prijevoz robova) Kaznenog zakona Republike Hrvatske (s obzirom da je vrijeme izvršenja kaznenog djela 2001. godina, primijenjen je Kazneni zakon RH iz 1998. godine) i to na štetu jedne osobe, državljanke Srbije (rođene 1984. godine). U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Misije IOM-a iz RH te organizacije Hrvatski Crveni križ, međutim identificirana žrtva je odbila prihvatiti ponuđeni program pomoći i zaštite. Treba istaknuti da se u ovom slučaju RH pojavljuje kao zemlja tranzita žrtava trgovanja ljudima. Po dovršetku kriminalističke obrade policijski službenici PU zagrebačke podnijeli su dana 26. travnja 2006. godine Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu dopunu kaznene prijave kojom je prijavljena još jedna muška osoba (državljanin RH) zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela Uspostave ropstva i prijevoza robova te je isti priveden u Istražni centar Županijskog suda u Zagrebu.

- Dana 23. ožujka 2006. godine policijski službenici PU vukovarsko-srijemske identificirali su jednu žrtvu trgovanja ljudima, državljanku Bugarske (rođenu 1954. godine), koja je zatečena u Republici Hrvatskoj s važećom putnom ispravom Republike Bugarske, ali bez novčanih sredstava. Navedena osoba je iz Republike Italije, kroz Republiku Sloveniju, dospjela u Republiku Hrvatsku u namjeri povratka u Republiku Bugarsku. Naime, državljanka Bugarske vrbovana je za odlazak u Italiju tijekom siječnja 2006. godine, gdje joj je bilo obećano zaposlenje. U Italiju je dospjela, zajedno s još sedam državljanke Bugarske, kroz Srbiju, Mađarsku i Austriju. Dolaskom u Italiju ograničena joj je sloboda kretanja te je prisiljavana na radnu eksploataciju. Uspjela je pobjeći koristeći rutu kroz Republiku Hrvatsku. MUP RH je identificiranoj žrtvi pružio potrebnu pomoć i zaštitu u suradnji s nevladinim

organizacijama «Udrugom žena Vukovar» i «Hrvatski Crveni križ» te Misijom IOM-a iz RH.

- Dana 24. ožujka 2006. godine policijski službenici PU zagrebačke identificirali su dvije žrtve trgovanja ljudima, državljanke Ukrajine (rođene 1982. godine i 1986. godine), a koje su se koristile tuđim putnim ispravama Republike Bugarske. Spomenute državljanke Ukrajine vrbovane su u Ukrajini putem poznanika na način obećanja zaposlenja. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, identificiranim potencijalnim žrtvama trgovanja ljudima odmah je inicirana pomoć i zaštita putem Misije IOM-a iz RH te organizacije Hrvatski Crveni križ.

- Dana 27. ožujka 2006. godine, MUP u suradnji sa MUP-om Republike Slovenije pružio je asistenciju tijekom organizacije sigurnog povratka dvjema žrtvama trgovanja ljudima, državljankama Bugarske (rođene 1986. i 1979. godine), a koje su se vraćale u Republiku Bugarsku iz Republike Slovenije, gdje su imale obvezu svjedočenja u kaznenom postupku koji se pri nadležnim tijelima Republike Slovenije vodi protiv dvoje državljana Republike Slovenije u svezi s kaznenim djelom trgovanja ljudima. Spomenutim državljankama Bugarske, MUP je kroz Republiku Hrvatsku osigurao sigurnu pratnju u vlaku.

- Dana 28. travnja 2006. godine PU splitsko-dalmatinska podnijela je Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu kaznenu prijavu protiv šest osoba (državljeni Republike Hrvatske) u svezi s postojanjem osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela „Podvođenje“, opisano u čl. 195. Kaznenog zakona, na štetu dvije državljanke Republike Hrvatske (rođene 1985. i 1988. godine). Također, uz navedeno, PU splitsko-dalmatinska dodatno je dana 03. svibnja 2006. godine Općinskom državnom odvjetništvu u Splitu protiv jednog od spomenutih šest počinitelja podnijela i dopunu kaznene prijave zbog osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela „Trgovanje ljudima i ropstvo“, opisano u čl. 175 Kaznenog zakona. Treba istaknuti je da se u ovom slučaju radi o tzv. „unutarnjem traffickingu“ na relaciji Zagreb – Split i Rijeka – Split. U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, dvjema identificiranim žrtvama odmah je inicirana pomoć i zaštita putem nevladinih udruga iz RH, međutim iste su odbile prihvatiti ponuđeni program pomoći i zaštite.

- Tijekom kolovoza 2006. godine PU ličko-senjska podnijela je Županijskom državnom odvjetništvu u Gospiću kaznenu prijavu protiv pet osoba zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela «Trgovanje ljudima i ropstvo», opisano u članku 175. Kaznenog zakona, počinjenog na štetu jedne maloljetne državljanke Rumunjske (rođene 1991. godine). U svezi s navedenim, svih pet prijavljenih i otkrivenih počinitelja privedeno je u Istražni centar Županijskog suda u Gospiću (četvero državljana Republike Hrvatske i jedan državljanin Rumunjske). Treba istaknuti da se u ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja odredišta žrtava trgovanja ljudima. Identificirana žrtva trgovanja ljudima vrbovana je u Rumunjskoj od strane poznanika putem klasične obmane, dovedena je u Republiku Hrvatsku gdje joj je oduzeta putna isprava, ograničena sloboda kretanja pri čemu je prisiljavana na seksualnu eksploataciju. Spomenutoj maloljetnoj državljanki Rumunjske, u skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima i kaznenopravnom zaštitom djece i maloljetnika, iniciran je putem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi program pomoći i zaštite namijenjen identificiranim žrtvama trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj.

- Dana 02. listopada 2006. godine policijski službenici PU zagrebačke podnijeli su Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu kaznenu prijavu protiv dvije osobe (državljanin i državljanka Republike Hrvatske) zbog postojanja osnovane sumnje da su

počinili kazneno djelo „Trgovanje ljudima i ropstvo“ opisano u čl. 175. Kaznenog zakona, a uz to spomenuti državljanin Republike Hrvatske i kazneno djelo „Silovanje“ opisano u čl. 188. Kaznenog zakona i to na štetu jedne osobe, državljanke Albanije, (rođene 1977. godine). U skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, identificiranoj žrtvi trgovanja ljudima iniciran je program pomoći i zaštite putem Misije IOM-a iz Republike Hrvatske te Hrvatskog Crvenog Križa. Treba istaknuti da se u ovom slučaju Republika Hrvatska pojavljuje kao zemlja odredišta žrtava trgovanja ljudima.

- Tijekom listopada 2006. godine policijski službenici PU istarske identificirali su jednu potencijalnu žrtvu trgovanja ljudima, državljanku Ukrajine (dijete rođeno 2002. godine) kojoj je odmah putem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi pružena pomoć i zaštita. Po završetku kriminalističke obrade protiv dvije osobe (državljanin Ukrajine) nadležnom državnom odvjetništvu podnesena je kaznena prijava zbog osnovane sumnje u izvršenje kaznenog djela „Krivotvorenje isprave“ opisano u čl. 311. Kaznenog zakona. U ovom slučaju Republika Hrvatska predstavlja tranzitni stadij žrtava trgovanja ljudima u namjeri odlaska prema Italiji.

- Dana 18. studenog 2006. godine policijski službenici PU zagrebačke identificirali su jednu žrtvu trgovanja ljudima, državljanku Bosne i Hercegovine (rođena 1986. godine) kojoj je, u skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, iniciran program pomoći i zaštite putem Misije IOM-a iz Republike Hrvatske te Hrvatskog Crvenog Križa. Početkom mjeseca siječnja 2007. godine PU zagrebačka podnijela je kaznenu prijavu nadležnom državnom odvjetništvu protiv tri osobe (jedna državljanka Republike Hrvatske i dva državljanina Bosne i Hercegovine) za koje postoji sumnja da su počinili kazneno djelo „Trgovanje ljudima i ropstvo“, opisano u čl. 175. Kaznenog zakona na štetu spomenute državljanke Bosne i Hercegovine. U ovom slučaju Republika Hrvatska predstavlja tranzitni stadij za žrtvu trgovanja ljudima, u namjeri odlaska prema Španjolskoj.

- Dana 07. prosinca 2006. godine policijski službenici MUP-a identificirali su jednu žrtvu trgovanja ljudima, državljanku Republike Hrvatske, kojoj je odmah, u skladu s nacionalnom strategijom suzbijanja trgovanja ljudima, iniciran program pomoći i zaštite putem Hrvatskog Crvenog Križa te nevladine udruge «Organizacija za integritet i prosperitet» iz Splita. U ovom slučaju Republika Hrvatska predstavlja zemlju porijekla žrtava trgovanja ljudima. Naime, utvrđeno je da je ova državljanka Republike Hrvatske bila žrtvom trgovanja ljudima u jednoj od zemlja Europske Unije u kojoj je upravo u tijeku kazneni postupak protiv više osoba zbog izvršenja kaznenog djela u svezi trgovanja ljudima.

Vežano za otkrivanje i procesuiranje počinitelja u svezi s kaznenim djelom trgovanja ljudima, policijski službenici PU vukovarsko-srijemske su dana 01. srpnja 2006. godine uhitili jednog državljanina Bosne i Hercegovine koji je od 2003. godine bio u bijegu, a protiv kojeg je PU zagrebačka tijekom 2003. godine podnijela kaznenu prijavu Županijskom Državnom odvjetništvu u Zagrebu zbog postojanja osnovane sumnje u izvršenje kaznenih djela Protupravnog oduzimanja slobode, Silovanja i Protuzakonitog prebacivanja osoba na štetu jedne državljanke Srbije (rođene 1976. godine), a kojoj je u okviru nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima pružen program pomoći i zaštite namijenjen za identificirane žrtve trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj. Nakon provedene kriminalističke obrade spomenuti državljanin Bosne i Hercegovine je dana 02. srpnja 2006. godine priveden u Istražni centar Županijskog suda u Zagrebu.

Nadalje, u svrhu ispunjavanja programskih ciljeva zacrtanih Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, koji se također odnose na poglavlje pod nazivom „Identifikacija žrtava, otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima“ tijekom 2006. godine ističu se navedene aktivnosti MUP-a:

- U okviru provedbe ukupne nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s Državnim odvjetništvom te Misijom IOM-a iz RH, u razdoblju od 20. do 21. ožujka 2006. godine, organiziralo je u Zagrebu operativni radni susret u svezi s problematikom suzbijanja trgovanja ljudima koji je poglavito bio namijenjen za 26 policijskih službenika linije rada suzbijanja organiziranog kriminaliteta koji se na razini policijskih uprava izravno bave problematikom suzbijanja trgovanja ljudima. Ovaj radni susret policijskih službenika i državnih odvjetnika imao je operativni karakter te se program rada sastojao u izradi smjernica najbolje prakse koje doprinose učinkovitijem otkrivanju trgovanja ljudima kao obliku organiziranog kriminaliteta;

- Tijekom 2006. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova, u suradnji s organizacijama civilnog društva te Misijom IOM-a u Republici Hrvatskoj ostvarilo je mjeru zacrtanu Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu pod nazivom „Jačanje aktivnosti u području identifikacije potencijalnih žrtava trgovanja ljudima među azilantima, ilegalnim migrantima i maloljetnicima bez pratnje roditelja“ na način da su u prihvatnom centru za azilante te prihvatnom centru za strance kao i prihvatnim stanicama za maloljetnike bez pratnje u više navrata distribuirani informativni letci i plakati namijenjeni potencijalnim žrtvama trgovanja ljudima. Osim navedenog, tijekom srpnja 2006. godine Ministarstvo unutarnjih poslova izložilo je spomenute plakate i letke o suzbijanju trgovanja ljudima na vidna mjesta na svim graničnim prijelazima u Republici Hrvatskoj, kao i po uredima pojedinih ustrojstvenih jedinica u svim policijskim upravama, posebice onima koji se bave problematikom stranaca, suzbijanjem nezakonitih migracija te organiziranog kriminaliteta. Plakati i letci koji su tiskani na četiri jezika (hrvatski, makedonski, rumunjski i ukrajinski) izloženi su na svim cestovnim, zračnim i pomorskim graničnim prijelazima, a namijenjeni su i za distribuciju građanima. Na taj način MUP je izložio i distribuirao ukupno 1992 plakata te 53 800 letaka o suzbijanju trgovanja ljudima;

- U cilju realizacije mjere zacrtane Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu pod nazivom «Jačanje kapaciteta policije i državnog odvjetništva u suzbijanju kriminaliteta trgovanja ljudima», u razdoblju od 24. do 28. rujna 2006. godine, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova sudjelovali su u Budimpešti, Republika Mađarska, u završnim aktivnostima CARDS regionalnog projekta „Modula 2“ Vijeća Europe i Međunarodne organizacije za migracije usmjerenog na područje suzbijanja trgovanja ljudima, krijumčarenja i ilegalnih migracija. Međunarodna organizacija za migracije u suradnji s Vijećem Europe utvrdila je da je Ministarstvo unutarnjih poslova ispunilo sve obveze zacrtane ovim projektom. Kao rezultat ovog projekta izrađena su dva regionalna Priručnika namijenjena policijskim službenicima na teme suzbijanja trgovanja ljudima te krijumčarenja i ilegalnih migracija, te se isti koriste i primjenjuju u svrhu daljnjih edukativnih potreba Ministarstva unutarnjih poslova RH na spomenute teme;

- Također, u cilju realizacije mjere zacrtane Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu pod nazivom «Jačanje kapaciteta policije i državnog odvjetništva u suzbijanju kriminaliteta trgovanja ljudima», Ministarstvo unutarnjih poslova aktivno je tijekom 2006. godine sudjelovalo u izradi dokumentacije projekta CARDS 2004. pod nazivom «Suzbijanje trgovanja ljudima» te formiranju provedbenog tima za njegovu

realizaciju. Naime, za članove spomenutog provedbenog tima određena su i 2 predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova koji će biti odgovorni za organiziranje i provedbu aktivnosti ovog projekta u okviru djelokruga nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova RH;

- U svrhu izvršenja mjere zacrtane Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu pod nazivom „Izmjene nacionalnog referalnog sustava u cilju određivanja novih nositelja identifikacije, pružanja pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima“, predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova organizirali su početkom mjeseca siječnja 2007. godine u Vodicama radionicu u svezi s unapređenjem nacionalnog referalnog sustava identifikacije žrtava trgovanja ljudima i pružanja pomoći i zaštite, a na kojoj su uz predstavnike MUP-a RH aktivno sudjelovali i predstavnici Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te predstavnici organizacija civilnog društva. Kao rezultat ove zajedničke radionice izrađeni su prijedlozi u svezi s unapređenjem nacionalnog referalnog sustava koji se konkretno odnose na izradu novog Protokola o identifikaciji, pružanju pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima, te su isti dostavljeni Nacionalnom koordinatorskom tijelu za suzbijanje trgovanja ljudima. Također predstavnici MUP-a su aktivno sudjelovali i na svim održanim radionicama, organiziranim od strane Ureda za ljudska prava, a koje su provedene u cilju izrade novog Protokola u svezi s unapređenjem sustava suzbijanja trgovanja ljudima;

U cilju realizacije mjere zacrtane Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu pod nazivom „Osnaživanje mobilnih timova“, Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Misijom IOM-a, a pod pokroviteljstvom Ureda za ljudska prava, organiziralo je u razdoblju od 15. do 17. siječnja 2007. godine u Vodicama dodatno stručno osposobljavanje članova mobilnih timova u čijem sastavu se nalaze predstavnici organizacija civilnog društva i djelatnici sustava socijalne skrbi;

U cilju izvršenja mjere zacrtane Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu pod nazivom „Osnažiti suradnju s organizacijama civilnog društva u vezi s aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima“, Ministarstvo unutarnjih poslova RH je tijekom 2006. godine nastavilo intenzivnu suradnju s organizacijama civilnog društva koje operativno rade na SOS telefonu («Rosa», «Organizacija za integritet i prosperitet Split» te «Udruga žena Vukovar»). Treba napomenuti da su predstavnice tih nevladinih organizacija u direktnom 24-satnom telefonskom kontaktu s policijskim službenikom Ministarstva unutarnjih poslova RH nadležnim za rješavanje problematike u svezi sa suzbijanjem trgovanja ljudima. Tijekom 2006. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova RH je temeljem dostavljenih saznanja putem SOS linije postupalo prema 18 zaprimljenih dojava, a što je u konačnici rezultiralo otkrivanjem i prijavljivanjem jednog kaznenog djela „Podvođenja“ opisanog u članku 195. Kaznenog zakona;

- U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na razvijanje međunarodne suradnje u području otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenog djela u svezi s trgovanjem ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova RH je tijekom 2006. godine u kontinuitetu ostvarivalo međunarodnu policijsku suradnju s INTERPOL-om, posebice u okviru operativnog projekta kojeg provodi INTERPOL-ova Radna grupa za suzbijanje trgovanja ljudima. Također, s obzirom da je dana 13. siječnja 2006. godine u Beču potpisan Sporazum o operativnoj i strateškoj suradnji s EUROPOL-om, Ministarstvo unutarnjih poslova RH je u okviru problematike suzbijanja trgovanja ljudima posebice osnažilo suradnju i s Radnom grupom za suzbijanje trgovanja ljudima EUROPOL-a;

- Nadalje, u cilju učinkovitije razmjene saznanja o kriminalitetu trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2006. godine u kontinuitetu ostvarivalo regionalnu policijsku suradnju putem SECI-regionalnog centra u Bukureštu. S tim u svezi predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova RH sudjelovali su na regionalnim radnim susretima policijskih službenika zemalja članica SECI-inicijative, koji su u organizaciji Radne grupe za suzbijanje trgovanja ljudima SECI-regionalnog centra iz Bukurešta održani u Bukureštu dana 08. lipnja 2006. godine te u Sarajevu dana 29. rujna 2006. godine u okviru provedbe operativnog projekta usmjerenog na suzbijanje trgovanja ljudima pod nazivom „MIRAGE“ ;

U cilju osnaživanja međunarodne suradnje na području otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja kaznenog djela u svezi s trgovanjem ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela, Ravnatelj policije i nadležni policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova RH sudjelovali su u razdoblju od 06. do 09. prosinca 2006. godine na radnom susretu održanom u Ateni, Grčka, povodom početka provedbe operativnog projekta „ILAEIRA“. Operativni projekt „ILAEIRA“ iniciran je od strane Ministarstva javnog reda Grčke, uz snažnu potporu Europske Komisije te se temelji na strateškoj i operativnoj suradnji policije s drugim nadležnim tijelima, misijama i institucijama, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini u cilju suzbijanja trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela na području Jugoistočne Europe. Na ovom radnom susretu sudjelovali su šefovi policija te nadležni predstavnici policije koji su odgovorni za praćenje problematike trgovanja ljudima iz ukupno 22 zemlje koje sudjeluju u provedbi ovog operativnog projekta kao i predstavnici Europolu, Interpolu, SECI-regionalnog centra, Eurojusta i Frontexa.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

U skladu s provedbom Operativnog plana, Državno odvjetništvo je, kroz aktivnosti svog predstavnika, i tijekom 2006. godine sudjelovalo u dovršetku projekta CARDS «Modul 2» u projektu jačanja kapaciteta policije i Državnog odvjetništva u suzbijanju kriminaliteta trgovanja ljudima. Predstavnici Državnog odvjetništva zastupljeni su u provedbenom timu za provedbu CARDS projekta 2004. kao suizvršitelji.

Vezano uz identifikaciju žrtava te otkrivanje, procesuiranje i sankcioniranje počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske također je kontinuirano pratilo tijek kaznenih postupaka u slučajevima u kojima je oštećena osoba identificirana kao žrtva trgovanja ljudima, na način da je kontinuirano ažuriralo podatke u postojećoj bazi podataka u Državnom odvjetništvu, o čemu je kroz svog predstavnika u Nacionalnom odboru za suzbijanje trgovanja ljudima, koji je ujedno i odgovorna osoba za praćenje podataka, redovito informiralo nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima i Ured za ljudska prava VRH.

KAZNENI POSTUPCI I PRESUDE TIJEKOM 2006. g.

Općinski sud Kutina	1 okrivljenik	Nepravomoćna presuda (kazna zatvora 1 godina i 3 mjeseca uz 3 godine uvjeta)	Prijava iz 2005. godine
------------------------	---------------	--	-------------------------

Županijski sud Varaždin	2 okrivljenika	Pravomoćna presuda (kazna zatvora 1 godina)	Prijava iz 2000. godine
Općinski sud Zagreb	2 okrivljenika	Nepravomoćna presuda (kazna zatvora 1 godina uz 3 godine uvjeta)	Prijava iz 2004. godine

Tijekom 2006. godine pokrenuto je 10 postupaka protiv 17 osoba vezano uz progon po članku 175. Kaznenog zakona Republike Hrvatske.

U svakom županijskom državnom odvjetništvu određen je zamjenik za rad na predmetima trgovanja ljudima. O svim postupcima u tijeku nadležno odvjetništvo izvještavalo je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske kao i koordinatora rada u predmetima ove vrste. U radu na predmetima protiv počinitelja ovih kaznenih djela ostvarena je vrlo dobra suradnja nadležnih zamjenika državnih odvjetnika sa odgovarajućim policijskim službenicima.

Ured za ljudska prava:

Sukladno svojim obvezama Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske vodi objedinjenu evidenciju žrtava trgovanja ljudima po dobi, spolu, zemlji podrijetla i ostalim relevantnim podacima. Ujedno, u suradnji s MUP-om i Državnim odvjetništvom prati evidencije postupaka protiv počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima.

BROJ IDENTIFICIRANIH ŽRTAVA TRGOVANJA LJUDIMA

	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	UKUPNO
Državljeni Republike Hrvatske	2	2	6	3	3	16*
Državljeni Bosne i Hercegovine	0	1	2	1	1	5
Državljeni Bugarske				1	3	4
Državljeni Kameruna	0	1	0			1
Državljeni Maroka	0	0	1			1
Državljeni Moldove	3	1	2			6

* Veliki dio žrtava državljana RH su žrtve tzv. unutarnjeg traffickinga

Državljeni Rumunjske	0	0	3	1	1	5
Državljeni Ruske Federacije	0	1	0			1
Državljeni Slovačke	0	1	0			1
Državljeni Srbije i Crne Gore	0	1	3		1 [♦]	5
Državljeni Ukrajine	2	0	2		3	7
Državljeni Albanije					1	1
Bez državljanstva	1	0	0			1
UKUPNO	8	8	19	6	13	54

Nadalje, u svrhu podizanja učinkovitosti sustava identifikacije žrtava te otkrivanja, procesuiranja i sankcioniranja počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima, Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske nastavio je i tijekom 2006. godine suradnju s nevladinim udrugama koje operativno rukovode za korisnike besplatnim SOS telefonom. Troškove telefonskih impulsa i troškove promjena vremenskog usmjeravanja na tri udruge i tijekom 2005. godine podmirivao je Ured.

Organizacije civilnog društva:

Tijekom 2006. godine nastavljen je rad SOS telefona za suzbijanje trgovanja ljudima. Tri udruge koje operativno rukovode SOS telefonima za suzbijanje trgovanja ljudima zaprimile su ukupno 5152 poziva i to: 1825 poziva u Zagrebu, 2168 poziva u Vukovaru te 1159 poziva u Splitu.

[♦] U trenutku identifikacije žrtve još naziv države je bio Srbija i Crna Gora

4. POMOĆ I ZAŠTITA ŽRTAVA

Programski ciljevi:

- 1. Primjenom sveobuhvatnog pristupa žrtvi trgovanja ljudima i sličnih kaznenih djela osigurati pomoć, zaštitu i sigurnost žrtava trgovanja ljudima.**
- 2. Omogućiti oporavak, povratak, integraciju odnosno reintegraciju žrtava trgovanja ljudima.**
- 3. Osigurati zaštitu tajnosti osobnih podataka žrtava trgovanja ljudima.**
- 4. Poboljšati oblike zaštite i pomoći hrvatskim državljanima identificiranim kao žrtve trgovanja ljudima.**

Vežano uz identifikaciju te pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima, tijekom 2005. i 2006. godine poduzete su brojne aktivnosti vežano uz poboljšanje cjelovitog sustava. U provedbi navedenih aktivnosti aktivno su sudjelovala sva nadležna tijela državne uprave uz partnerski odnos i blisku suradnju s organizacijama civilnog društva.

2005. godina

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je, sukladno obvezama iz Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. godinu, za potrebe osiguranja sigurnog skloništa za žrtve trgovanja ljudima osiguralo prostor za sklonište koje funkcionira neprekidno od 2004. godine. Sklonište je u potpunosti opremljeno, a sredstva za rad stručnog osoblja u skloništu također su osigurana. Rad skloništa u cijelosti se financira iz Državnog proračuna putem Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.

Po potrebi su, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi te nadležni centar za socijalnu skrb, poduzimali za svaku pojedinu žrtvu trgovanja ljudima potrebne radnje. Ministarstvo je sudjelovalo i u uspostavljanju kontakata s nadležnim službama u zemljama podrijetla žrtve.

Tijekom 2005. godine nastavljena je suradnja IOM-a i Hrvatskog crvenog križa te je uspostavljen prihvatni centar za žrtve trgovanja ljudima u Zagrebačkoj regiji. Tijekom boravka u prihvatnim centrima osobama se osigurava zdravstvena, psihosocijalna i pravna pomoć, informiraju se o daljnjim mogućnostima, osigurava se pratnja u slučajevima visokog rizika te ako se radi o maloljetnim osobama.

Sukladno potrebama žrtava trgovanja ljudima hrvatskih državljana koje su se vratile u Republiku Hrvatsku, a ne mogu se ili ne žele vratiti u svoju obitelj, poduzimane su radnje sukladno potrebama svake od žrtava, a u skladu s postojećim propisima iz sustava socijalne skrbi. Sukladno navedenome, tijekom 2005. godine za dvije osobe je osiguran alternativni smještaj.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na pružanje i osiguranje pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima na osnovu primjene sveobuhvatnog pristupa treba istaknuti da je predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova tijekom 2005. godine aktivno sudjelovao u

svakom pojedinom slučaju identifikacije žrtava trgovanja ljudima te iniciranja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela. U svim slučajevima detektiranja odnosno identifikacije potencijalnih žrtava trgovanja ljudima, MUP je odmah angažirao asistenciju predstavnika misije IOM u Republici Hrvatskoj, nevladinih udruga i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te im pritom izravno omogućio obavljanje tzv. preliminarnog intervjua sa identificiranom žrtvom kao i pružanje cjelokupnog programa pomoći i zaštite. Stoga su predstavnice misije IOM-a u Republici Hrvatskoj, predstavnice nevladinih udruga te predstavnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u direktnom 24-satnom telefonskom kontaktu s osobom iz Ministarstva unutarnjih poslova nadležnom za rješavanje problematike u svezi trgovanja ljudima. Također u svim slučajevima identifikacije potencijalnih žrtava trgovanja ljudima, MUP je tijekom 2005. godine, osigurao prevoditelje za govorni jezik žrtve, kada je to bilo potrebno.

Tijekom 2005. godine, MUP je u skladu s postojećom Uputom o načinu reguliranja boravka žrtvama trgovanja ljudima odobrio produženje privremenog boravka za dvije identificirane žrtve trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj.

Svim je žrtvama osigurana potrebna medicinska pomoć i zaštita, pravna pomoć u obliku savjeta i pravne pomoći te sva druga potrebna pomoć i zaštita.

Organiziran je uspješan povratak dviju žrtava u zemlju podrijetla, sukladno izraženoj želji žrtve za povratkom.

Suradnja Ministarstva unutarnjih poslova i nevladinih udruga koje operativno rade na SOS telefonu u Zagrebu, Vukovaru i Splitu nastavljena je i tijekom 2005. godine.

Ured za ljudska prava:

U organizaciji Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske kao tajništva Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, u lipnju 2005. godine organizirana je radionica članova Radne skupine za suzbijanje trgovanja djecom koja je izradila, u svrhu bolje i kvalitetnije zaštite djece žrtava trgovanja ljudima prijedlog Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja djecom za vremenski period od 01. listopada 2005. godine do 31. prosinca 2007. godine. Uvažavajući najbolji interes djeteta, navedeni plan određuje, oslanjajući se na programske ciljeve zacrtane nacionalnom strategijom za suzbijanje trgovanja ljudima, mjere i aktivnosti koje se moraju provesti u obuhvaćenom vremenskom razdoblju.

2006. godina

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi je i tijekom 2006. godine nastavilo financirati rad skloništa za žrtve trgovanja ljudima. Ugovor o vođenju skloništa sklopljen je s nevladinom udrugom «Organizacija za integritet i prosperitet».

Kako je obveza Ministarstva bila i iznalaženje novog prostora za rad skloništa za djecu, sklonište za odrasle žrtve trgovanja ljudima premješteno je, u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem na novu tajnu adresu, a postojeće se sklonište prenamijenilo u sklonište za djecu žrtve trgovanja ljudima te je na taj način riješen problem smještaja djece žrtava trgovanja ljudima, a time i pitanje njihove sigurnosti.

Nadalje, obavljene su aktivnosti vezane uz obvezu iz Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja djecom da se imenuju županijski koordinatori za provedbu i koordiniranje aktivnosti u svakom pojedinom slučaju trgovanja djecom na području svake županije. Naknadno je dogovoreno da, zbog učinkovitijeg rada, iste osobe postupaju i u svakom pojedinom slučaju odrasle osobe žrtve trgovanja ljudima. Slijedom navedenoga, u sustavu socijalne skrbi imenovani su županijski koordinator (njih 21) koji su posebno educirani na temu zaštite žrtava trgovanja ljudima.

Vežano uz mjeru osmišljavanja alternativnog smještaja za žrtve trgovanja ljudima koje su se vratile u Republiku Hrvatsku, a koje se ne mogu ili ne žele vratiti u svoju obitelj, odluka se donosi sukladno potrebama svake pojedine žrtve uz uvažavanje postojećih propisa iz sustava socijalne skrbi te korištenje kapaciteta Ministarstva. Tako je tijekom 2006. godine za dvije žrtve trgovanja ljudima organiziran alternativni smještaj u sustavu socijalne skrbi.

Ministarstvo je radilo i na osmišljavanju i stvaranju postupovnika/algorithmata za liječnike i medicinske sestre za određene specijalnosti medicine za pružanje zdravstvenih usluga i pomoći žrtvama trgovanja ljudima. Završetak navedenih postupovnika očekuje se tijekom 2007. godine.

Žrtvama trgovanja ljudima je i tijekom 2006. godine osigurana zdravstvena zaštita u vidu primarne, sekundarne i tercijarne razine zdravstvene zaštite. Treba naglasiti da su zdravstveni problemi žrtava trgovanja ljudima najčešće zahtijevali pružanje usluga liječnika specijalista ginekologije.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na pružanje i osiguranje pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima na osnovu primjene sveobuhvatnog pristupa, treba istaknuti da je predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova kao član Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH, tijekom 2006. godine aktivno sudjelovao, zajedno s policijskim službenicima određenim u policijskim upravama za praćenje i suzbijanje problematike trgovanja ljudima, u svakom pojedinom slučaju identifikacije žrtava trgovanja ljudima te iniciranja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela. Naime, u svim slučajevima identifikacije žrtava trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova je odmah angažiralo asistenciju predstavnika Misije IOM-a u RH, nevladinih udruga te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, kako bi se žrtvama odmah osigurala sva potrebna pomoć i zaštita. Stoga su predstavnici Misije IOM-a u RH, predstavnici nevladinih udruga te predstavnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u direktnom 24-satnom telefonskom kontaktu s predstavnikom Ministarstva unutarnjih poslova RH nadležnim za rješavanje problematike u svezi trgovanja ljudima. Također u svim slučajevima identifikacije potencijalnih žrtava trgovanja ljudima, Ministarstvo unutarnjih poslova RH je tijekom 2006. godine, osiguralo prevoditelje za govorni jezik žrtve, kada je to bilo potrebno. Osim navedenog, policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova RH su tijekom 2006. godine u više navrata održali radne susrete s predstavnicima Misije IOM-a iz RH, organizacijom „Hrvatski Crveni Križ“ te predstavnicima drugih nevladinih organizacija, a u cilju pokretanja individualiziranih programa pomoći i zaštite identificiranim žrtvama trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj. Treba naglasiti da su tijekom 2006. godine predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova u okviru održanih radnih sastanaka Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade RH, inicirali i provođenje specifičnih oblika zaštite te

pomoći hrvatskim državljanima koji su identificirani kao žrtve trgovanja ljudima (tzv. individualizirani programi podrške prilagođeni posebnim potrebama žrtve).

Nadalje, tijekom 2006. godine, Uprava za inspekcijske i upravne poslove Ministarstva unutarnjih poslova RH je nadležnim policijskim upravama, u skladu s postojećom Uputom o načinu reguliranja boravka žrtava trgovanja ljudima, izdala jedan nalog za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga, dva naloga za odobrenje produženja privremenog boravka iz humanitarnih razloga te jedan nalog za prijavu prebivališta hrvatskog državljanina žrtve trgovanja ljudima. Također, jedna osoba u statusu identificirane žrtve trgovanja ljudima podnijela je zahtjev za odobrenje stalnog boravka u Republici Hrvatskoj, temeljem članka 47. stavka 3. Zakona o strancima, odnosno zbog humanitarnih razloga te je rješavanje navedenog zahtjeva u tijeku.

Ured za ljudska prava:

Ured za ljudska prava je, kroz rad Nacionalnog odbora te posebice kroz sjednice Operativnog tima nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, uključen u cjelokupni program pomoći i zaštite svake pojedine žrtve trgovanja ljudima. Nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima kao voditelj Operativnog tima nadležan je za rješavanje konkretnih problema koji se javljaju u svakom pojedinom novoidentificiranom slučaju trgovanja ljudima te u suradnji s drugim nadležnim tijelima donosi odluke o daljnjim postupanjima vezano uz svaku žrtvu pojedinačno.

U svrhu osiguranja alternativnog smještaja za žrtve trgovanja ljudima koje ne mogu ili ne žele biti smještene u nacionalnom sigurnom skloništu za žrtve trgovanja ljudima, Ured za ljudska prava sklopio je ugovor sa organizacijom civilnog društva o alternativnom sigurnom smještaju.

Organizacije civilnog društva:

Sukladno propisanim mjerama iz sustava suzbijanja trgovanja ljudima, organizacije civilnog društva aktivne su i u pružanju neposredne pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima. Tijekom 2006. godine organizacije civilnog društva, u suradnji s nacionalnim koordinatorom, osigurale su smještaj za jednu žrtvu, hrvatsku državljanku, koja je bila smještena izvan sigurnog nacionalnog skloništa za žrtve trgovanja ljudima. Nadalje, sudjelovanjem u radu mobilnih timova, sudjelovale su u pružanju neposredne pomoći prilikom prvobitnog zbrinjavanja novoidentificiranih žrtava trgovanja ljudima. U službenom sigurnom skloništu, kroz rad nevladine udruge koja rukovodi radom skloništa, zbrinute su četiri žrtve trgovanja ljudima kojima je osigurana psihološka i socijalna podrška, pravna i medicinska pomoć te po potrebi i drugi oblici pomoći. Za jednu od žrtava je proveden i individualizirani program reintegracije.

U 2006. godini Hrvatski crveni križ je nastavio s aktivnostima pomoći i zaštite žrtava trgovanja ljudima kroz rad mobilnih timova i prihvatnih centara koji su raspoređeni u tri regije (Slavonija, središnja Hrvatska i Istra).

S obzirom da su prihvatni centri pogodni za zbrinjavanje žrtava kroz kraće vremensko razdoblje (1-2 mjeseca), Hrvatski Crveni križ u njima pruža osnovne oblike pomoći individualno prilagođene potrebama pojedine žrtve, a to su: psihosocijalna, medicinska i pravna pomoć.

Hrvatski Crveni križ proveo je 8 intervjua pri čemu su sve intervjuirane osobe identificirane kao žrtve ili potencijalne žrtve trgovanja ljudima. U prihvatnim centrima zbrinuto je 5 osoba kojima je pružena medicinska, psihološka i humanitarna pomoć. Također jednoj maloljetnici, koja je identificirana kao potencijalna žrtva trgovanja ljudima o kojoj je skrbrilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatski Crveni križ je osigurao psihološku pomoć.

Za vrijeme boravka žrtve u skloništu, osiguran je 24-satni nadzor, vozilo za potrebe prijevoza na medicinski, psihološki i psihijatrijski pregled te prijevoz na sud.

1.12.2006. godine Hrvatski Crveni križ je potpisao ugovor s Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi o vođenju Nacionalnog skloništa za odrasle žrtve trgovanja ljudima.

Kako je već navedeno, kroz rad organizacija civilnog društva, žrtvama trgovanja ljudima osiguran je alternativni siguran smještaj.

5. PREVENCIJA

Programski ciljevi:

1. **Identificirati uzroke i posljedice trgovanja ljudima i sustavno ih istražiti.**
2. **Provesti istraživanje o uzrocima i posljedicama pojave trgovanja ljudima.**
3. **Stvoriti ekonomske i socijalne uvjete za sprječavanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj.**
4. **Sustavno pratiti potencijalno ugrožene skupine.**
5. **Informirati društvenu zajednicu i podizati svijest javnosti o pojavi trgovanja ljudima i njenim posljedicama**

Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. te Operativni plan za 2006. godinu posebnu je pozornost usmjerio na provedbu brojnih preventivnih aktivnosti sa ciljem uspješnog suzbijanja trgovanja ljudima. Navedene aktivnosti provodila su u okviru svojih nadležnosti resorna tijela državne uprave, organizacije civilnog društva, međunarodne organizacije.

2005. godina

Ured za ljudska prava:

Radi informiranja javnosti o problemima trgovanja ljudima te upućivanja na za to uspostavljenu SOS telefonsku liniju, tijekom 2005. godine nastavljena, putem velikih plakata i TV spotova, javna kampanja Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske pod nazivom «Zaustavimo trgovanje ljudima». TV spot prikazivan je kako na nacionalnoj TV postaji tako i na Novoj TV i RTL-u. Nakon provedbe javne kampanje vezano za promoviranje SOS telefonske linije 0800-77-99 na kojoj je moguće zatražiti pomoć te dobiti sve informacije, odnosno ukazati na slučajeve za koje se sumnja da predstavljaju trgovanje ljudima, rad «telefona» je uočljivo intenziviran. Aktivistice nevladinih udruga koje operativno rade na SOS liniji u stalnom su kontaktu s osobom iz Ministarstva unutarnjih poslova mjerodavnom za rješavanje problematike u svezi s trgovanjem ljudima. Financijske obveze linije pokriva Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske. Tijekom 2005. godine zaprimljeno je ukupno 8027 telefonskih poziva. Na temelju tih poziva izvršena je 44 prijava mogućih kaznenih djela.

U listopadu 2005. godine Ured za ljudska prava pokrenuo je i novu kampanju u svrhu prevencije trgovanja djecom. TV spot premijerno je prikazan na međunarodnoj konferenciji «Zaustavimo trgovanje ljudima» koja je u suradnji Ureda i OESS-a održana u Cavtatu od 18. do 20. listopada 2005. godine.

Nadalje, u svrhu podizanja javne svijesti o problemu trgovanja ljudima, nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima odazvao se sudjelovanju u brojnim TV i radio emisijama na temu suzbijanja trgovanja ljudima.

Na web stranici Ureda, www.ljudskaprava-vladarh.hr, redovito su dostupne najnovije informacije o svim aktivnostima u području suzbijanja trgovanja ljudima.

Tijekom 2005. godine Ured je, sukladno Operativnim planom zacrtanim obvezama, započeo, u suradnji drugim nadležnim tijelima državne uprave te organizacijama civilnog društva, rad na pripremi istraživanja o uzrocima i posljedicama pojave trgovanja ljudima.

Rezultati spomenutog istraživanja uvelike će doprinijeti kvaliteti budućih operativnih planova i vrsti aktivnosti koje će se u svrhu suzbijanja trgovanja ljudima provoditi.

Ured za ljudska prava je također, u svrhu provedbe preventivnih aktivnosti, u okviru Natječaja za prijavu projekata i programa udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2005. godinu, kao jedan od prioriteta odredio suzbijanje trgovanja ljudima te su financirani projekti: S.O.S telefon – Poziv u pomoć Virovitica – «Prevenција trgovanja ljudima», Organizacija za integritet i prosperitet – «Projekt potpore putem SOS telefona i skloništa za žrtve trgovanja ljudima», Centar za prevenciju, istraživanje i suzbijanje seksualnog nasilja i žensku seksualnost – Ženska soba – «Edukacija zdravstvenih djelatnika o problemu trgovanja ljudima», Ženska akcija Rijeka – «Antitrafficking projekt Riva» te projekt udruge Novi svijet – gradska udruga za brigu o djeci i mladima Sisak – «Chat – otvoreni razgovori četvrtkom» u okviru kojeg projekta je jedan razgovor bio posvećen temi suzbijanja trgovanja ljudima. Nadalje, sa proračunske stavke Ureda financijski su potpomognuta i dva trogodišnja programa udruga: Ženska grupa Karlovac «Korak» - Edukacija učenika – sprječavanje trgovanja ljudskim bićima» i Centar za žene žrtve rata Rosa – «Prevenција i eliminacija trgovanja ženama i djecom».

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Ministarstvo unutarnjih poslova također je tijekom 2005. godine aktivno sudjelovao u brojnim preventivnim aktivnostima koje su se provodile u svrhu informiranja šire društvene zajednice i podizanja svijesti javnosti o pojavi trgovanja ljudima,

U okviru dovršetka multimodularnog projekta MUP-a pod nazivom «Suzbijanje trgovanja ljudima» dana 30. lipnja 2005. godine putem održane konferencije za tisak prezentiran je novoizrađeni stručni sadržaj na temu prevencije i suzbijanja trgovanja ljudima, koji je objavljen na web stranici MUP-a www.mup.hr, s ciljem informiranja šire javnosti, ali i senzibiliziranja potencijalnih žrtava trgovanja ljudima o spomenutoj problematici. U sklopu navedenog projekta izrađen je i informativni letak na ukrajinskom, makedonskim, rumunjskom i hrvatskom jeziku, a namijenjen žrtvama trgovanja ljudima. Također su izrađena i dva plakata od kojih je jedan na spomenuta četiri jezika i koji će biti postavljen na graničnim prijelazima.

S ciljem kontinuiranog senzibiliziranja javnosti o problematici trgovanja ljudima predstavnici MUP-a odazvali su se tijekom 2005. godine na sudjelovanje u brojnim televizijskim i radio programima u kojima se obrađivala tema o prevenciji kriminaliteta trgovanja ljudima (primjerice sudjelovanje u informativnom programu na HTV-u, talk show "Maja", talk show "Sanja" na RTL-u, TV-emisija "SB-TV", radio emisija "Radio Brod" i "Radio Slavonija" i dr.).

Također, tijekom 2005. godine policijski službenici MUP-a sudjelovali su na brojnim tribinama te okruglim stolovima koji su u organizaciji nevladinih udruga i drugih međunarodnih inicijativa organizirani na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima, i to:

Policijski službenici PU vukovarsko-srijemske sudjelovali su dana 18. ožujka 2005. godine na tribini pod nazivom "Nije na prodaju" koja je održana u Vukovaru na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima u organizaciji NVO "Udruga žena Vukovar" i "Saveza udruga Clubture" iz Zagreba;

Policijski službenici PU vukovarsko-srijemske sudjelovali su dana 14. travnja 2005. godine u organizaciji okruglog stola koji je na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima održan u Vukovaru od strane Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske i NVO "Udruga žena Vukovar";

Policijski službenici PU osječko-baranjske i vukovarsko-srijemske sudjelovali su dana 05. listopada 2005. godine u organizaciji okruglog stola koji je na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima održan u Iloku od strane NVO "Udruga žena Vukovar";

Policijski službenici PU sisačko-moslavačke sudjelovali su tijekom listopada 2005. godine na tribini održanoj u Sisku, koja je u organizaciji udruge "Novi svijet" realizirana na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima i ilegalnih migracija;

Policijski službenici PU vukovarsko-srijemske sudjelovali su dana 01. prosinca 2005. godine na tribini pod nazivom "Prevencija AIDS-a i trgovanja ljudima" koja je održana u Vukovaru za učenike Veterinarske škole "Dr. Andrija Štampar".

Za istaknuti je da je MUP u cilju prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima tijekom 2005. godine redovito distribuirao preventivne materijale nevladinih udruga (brošure, letke, plakate) na način da su isti bili dostupni na šalterima policijskih uprava, kao i na drugim vidljivim mjestima koja su unutar ustrojstvenih jedinica posjećena od strane građana.

Povodom obilježavanja Dana policije, MUP je u suradnji sa Uredom za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske, nevladinom udrugom «Centar za žene žrtve rata Rosa» iz Zagreba i NVO «Udruga žena Vukovar», održao na Jarunu dana 25. rujna 2005. godine prezentaciju na temu «Suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj». Prezentacija se sastojala od video projekcije pod nazivom "Antitrafficking Cinema", a tom prilikom građanima su se distribuirali stručni materijali u svezi spomenute problematike s ciljem izravnog informiranja i senzibiliziranja građana o navedenoj temi.

Također, osmišljenim audio-vizualnim preventivnim programom o problematici trgovanja ljudima, MUP se zajedno sa Uredom za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske te nevladinom udrugom «Centar za žene žrtve rata Rosa» iz Zagreba, predstavio široj javnosti tijekom sudjelovanja na 7. međunarodnom sajmu zaštite osoba i imovine "Interprotex", koji je održan u vremenskom periodu od 27. do 30. rujna 2005. godine.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa:

Nakon što je tijekom 2004. godine uspješno proveden projekt «Preventivno obrazovanje o trgovanju ljudima za srednje škole», u suradnji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i IOM-a nastavljeno je s preventivnim aktivnostima u obrazovnim ustanovama i tijekom 2005. godine. Navedene aktivnosti provedene su u sklopu regionalnog projekta «Suzbijanje trgovanja ljudima putem preventivnih obrazovnih aktivnosti» u koji je uključeno osam osnovnih škola i dva vrtića s područja Republike Hrvatske. U okviru Projekta održan je u Tirani petodnevni regionalni trening za trenere u kojem su sudjelovale dvije predstavnice Republike Hrvatske. Nadalje, u Stubičkim toplicama je održan dvodnevni seminar za predstavnike deset obrazovnih ustanova koji će u svojim ustanovama provoditi preventivne aktivnosti na temu trgovanja ljudima.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa priredilo je, u svrhu prevencije trgovanja ljudima među školskom populacijom, brošuru i bedž sa sloganom «Nije na prodaju» koji su

proslijeđeni svim učenicima srednjih škola i svim učeničkim domovima u Republici Hrvatskoj čiji su djelatnici prošli edukaciju. Nadalje, isto je Ministarstvo pripremlilo letak primjeren djeci predškolskog uzrasta.

Međunarodne organizacije:

U sklopu Misije IOM-a u Republici Hrvatskoj, uspostavljen je Migracijski servisni centar koji je službeno otvoren u lipnju 2005. godine. Migracijski servisni centar je otvoren za sve građane, tj. za potencijalne i aktualne migrante. Pružanjem provjerenih i točnih informacija o mogućnostima zakonitih migracija u zemlje EU, pokušava se prevenirati nelegalne migracije, krijumčarenje ili trgovanje ljudima. Tijekom 2005. godine provedene su slijedeće promotivne aktivnosti :

U okviru preventivnih aktivnosti Međunarodne organizacije za migracije (u daljem tekstu: IOM-a) i Radio-televizije Italije, MUP je aktivno sudjelovao na prezentaciji TV-spota "Non Bruciare La Tua Vita" i konferenciji za tisak koji su u organizaciji Veleposlanstva Republike Italije u Zagrebu i Međunarodne organizacije za migracije održani dana 05. listopada 2005. godine u Talijanskom institutu za kulturu u Zagrebu s ciljem prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima.

IOM je financirao provedbu projekata 5 nevladinih organizacija (*Korak – Karlovac, Ženska udruga Brod – Slavonski Brod, Udruga žena Vukovar, Hrvatski pravni centar – Zagreb, Centar za ravnopravnost spolova (CRS) – Zagreb*) izabranih od strane nezavisne komisije. Svi projekti usmjereni su na prevenciju trgovanja ljudima s posebnim naglaskom na podizanje osviještenosti mladih ljudi. Provedbom aktivnosti predviđenih u projektima djelovalo se na razinu svijesti o ovom problemu u lokalnim zajednicama.

Dio programa usmjerenog na podizanje javne svijesti o problemu trgovanja ljudima proveden je u suradnji s organizacijom World Learning/Star Network koja je, u suradnji s organizacijama civilnog društva i Uredom za ljudska prava organizacijski i financijski podržala rad s mladima na podizanju javne svijesti o problemu trgovanja ljudima, tiskanje plakata i njihovo postavljanje na prometnim lokacijama u gradovima diljem Republike Hrvatske, a financijski je podržala i manje projekte organizacija civilnog društva vezano uz suzbijanje trgovanja ljudima.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti:

Kako je uspješna prevencija i suzbijanje trgovanja ljudima usko povezano s informiranjem društvene zajednice i podizanjem javne svijesti o pojavama koje mogu rezultirati trgovanjem ljudima, i u navedenom području su poduzete brojne aktivnosti. U tu svrhu je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti pripremlilo, a Vlada Republike Hrvatske usvojila Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji od 2005. do 2007. godine koja je dostavljena na adrese knjižnica, centara za socijalnu skrb, savjetovališta za djecu, mladež, brak i obitelj pri centrima za socijalnu skrb, domovima zdravlja, osnovnih i srednjih škola, županija i gradova, županijskih sudova, a objavljeni su i na web stranicama Ministarstva. Isto Ministarstvo tiskalo je adresar svih ustanova, organizacija i institucija koje pružaju pomoć, podršku i zaštitu žrtvama nasilja u obitelji te ga plasiralo u javnost i učinilo dostupnim. Nadalje, tiskan je i distribuiran letak namijenjen žrtvama nasilja pod nazivom «Za nasilje nema opravdanja».

Ministarstvo je izradilo i Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji kojim su definirane obveze i načini postupanja svih nadležnih tijela koji sudjeluju u otkrivanju i suzbijanju nasilja te pružanju pomoći i zaštite osobama izloženim nasilju u obitelji. Protokol je dostupan na web stranicama Ministarstva, a distribuiran je i svim zainteresiranim tijelima.

Organizacije civilnog društva:

Značajne javne kampanje u svrhu prevencije pojave trgovanja ljudima provele su i organizacije civilnog društva postavljanjem plakata, distribucijom promotivnih materijala (razglednica, postera, tematskim međunarodnih dokumenata, priručnika za mlade), sudjelovanjem u radio i TV emisijama, davanjem izjava za tiskane medije.

Hrvatskom Crvenom križu, koji je jedan od suradnih organizacija Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, u kolovozu je 2005. god. odobren projekt suzbijanja trgovanja ljudima s trajanjem do 31. srpnja 2006. god., koji je financiran od strane Norveškog Ministarstva vanjskih poslova preko Norveškog i Danskog Crvenog križa. Tijekom 2005. god. održan je prvi seminar za područje Slavonije i Baranje za društava Crvenog križa i članova mobilnih timova (30 sudionika) s ciljem osvještavanja sudionika o problematici trgovanja ljudima, uspostava konkretnog operacionog djelovanja i kooperacije uz pomoć predstavnika Međunarodne organizacije za migracije, Ministarstva unutarnjih poslova te nevladine organizacije "Udruga žena Vukovar".

Nadalje, započete su preventivne aktivnosti za mlade ljude koji putuju izvan Republike Hrvatske te je u svrhu podizanja javne svijesti inicirana izrada preventivnih letaka na četiri strana jezika (Ruski, Rumunjski, Ukrajinski i Makedonski) sa brojevima Veleposlanstava Republike Hrvatske i drugih relevantnih institucija koje žrtvi mogu pružiti pomoć.

Članice mreže PETRA organizirale su javnu kampanju koja se nastavila na kampanju Ureda za ljudska prava VRH, a koja je usmjerena na žene i djevojke kao najčešće žrtve trgovanja ljudima u svrhu seksualne eksploatacije. Kroz kampanju je postavljeno 4000 postera u 4 različita vizuala na području cijele Republike Hrvatske, prikazivani su TV spotovi, tiskane su i distribuirane razglednice prigodnog sadržaja te su održane brojne tribine i prezentacije.

2006. godina

Ured za ljudska prava:

Ured za ljudska prava, uz provođenje vlastitih kampanja usmjerenih na suzbijanje trgovanja ljudima, posebice djecom, surađivao je sa svim nadležnim tijelima u provedbi njihovih preventivnih aktivnosti. I tijekom 2006. godine nastavljeno je prikazivanje TV-spotova snimljenog u svrhu podizanja javne svijesti o problemu trgovanja djecom te prevencije navedene pojave. TV-spot emitiran je tijekom godine na tri TV mreže. HTV, RTL i Nova TV.

Ured je sudjelovao i u preventivno–edukativnim radionicama organizacija civilnog društva usmjerenih na prevenciju suzbijanja trgovanja ljudima.

Nadalje, Ured je u okviru svog Natječaja za prijavu projekata udruga u Republici Hrvatskoj za dodjelu financijske potpore u okviru raspoloživih sredstava Državnoga

proračuna za 2006. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske kao prioritete odredio i obrazovanje ciljanih skupina (policijskih službenika, državnih odvjetnika, sudaca, zdravstvenih i socijalnih djelatnika, predstavnika organizacija civilnoga društva, turističkih djelatnika, diplomatsko-konzularnog osoblja, novinara i predstavnika jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave) o trgovanju ljudima, te suzbijanje trgovanja djecom, za što je, po zaključenom natječaju, izdvojeno 380.000,00 kn.

Ured za ljudska prava nositelj je CARDS projekta 2004. pod nazivom «Suzbijanje trgovana ljudima» te sudjeluje u njegovoj provedbi. Ugovor o provedbi Projekta u suradnji s Ludwig Boltzman institutom za ljudska prava iz Austrije koji je putem javnog natječaja izabran kao «Twinning partner» potpisan je tijekom 2006. godine. Svrha je Projekta jačanje kapaciteta nacionalnih tijela uključenih u sustav suzbijanja trgovanja ljudima te što kvalitetnija zaštita žrtava trgovanja ljudima.

Nadalje, u organizaciji Ureda je, u svibnju 2006. u prostorijama kluba Ribnjak održan je multimedijalni događaj na temu «Suzbijanja trgovanja ljudima», na kojem su učenici 3.C, D i E razreda Upravne i birotehničke škole iz Zagreba, Varšavska 17, prikazali predstavu na temu svjetski poznatog filma na temu trgovanja ljudima «Lili 4 ever». Učenici su ujedno prezentirali povijesno-fenomenološki prikaz trgovanja ljudima, a sve u okviru nastave izbornog predmeta Ljudska prava. Nakon predstave održan je i interaktivni okrugli stol na kojem su učenici mogli saznati više informacija o trgovanju ljudima od nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima te pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, ravnateljice Policijske akademije, koordinatorice Međunarodne organizacije za migracije IOM i novinarkes HTV-a koja pokriva temu trgovanja ljudima.

O problemu trgovanja ljudima šira javnost je upoznata i kroz prikazivanje spota «Zaustavimo trgovanje djecom» tijekom javnog obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava 10. prosinca, koji se svake godine tradicionalno obilježava, u organizaciji Ureda, na jednom od zagrebačkih trgova.

Nadalje, brojna su sudjelovanja predstavnika Ureda te poglavito nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima u TV i radijskim emisijama na temu suzbijanja trgovanja ljudima. Uspostavljena je dobra suradnja s tiskanim medijima koji su, surađujući sa Uredom objavili brojne članke na navedenu temu.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

Vezano za ispunjavanje programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na identifikaciju uzroka i posljedica trgovanja ljudima, treba istaknuti da je Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom svibnja 2006. godine ispunilo sve obveze u okviru sudjelovanja u znanstvenom „Istraživanju o uzrocima, pojavnim oblicima i posljedicama trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj“, a kojeg neposredno provodi nevladina udruga «Ženska soba» pod pokroviteljstvom Ureda za ljudska prava Vlade RH.

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na informiranje društvene zajednice i podizanje svijesti javnosti o pojavi trgovanja ljudima, MUP je tijekom 2006. godine aktivno sudjelovao u brojnim preventivnim aktivnostima:

- Povodom obilježavanja Dana policije, u okviru programa koji se održao na Jarunu dana 30. rujna 2006. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova predstavilo se preventivnim sadržajem pod nazivom: «Sprječavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom». Ovaj preventivni program organiziran je u suradnji s Uredom za ljudska prava Vlade RH, misijom IOM-a iz RH, organizacijama civilnog društva: «Hrvatski Crveni Križ», «Udruga žena Vukovar», «Ženska soba» i «Rosa», dječjim vrtićem «Potočnica» te dramskim umjetnicima iz Zagreba. Spomenuti program sadržajno je obuhvaćao tri međusobno povezane komponente: multimedijalni prikaz pod nazivom «Antitrafficking cinema», kreativnu likovnu radionicu pod nazivom «Nije na prodaju» te izložbeni info-štanđ pod nazivom «Suzbijmo trgovanje ljudima». Tom prilikom građanima su podijeljeni stručni materijali u svezi s problematikom suzbijanja trgovanja ljudima s ciljem izravnog informiranja i senzibiliziranja javnosti o spomenutoj temi;

- S ciljem kontinuiranog senzibiliziranja javnosti o problematici trgovanja ljudima predstavnici MUP-a odazvali su se tijekom 2006. godine na sudjelovanje u više televizijskih i radio-programa u kojima se obrađivala tema o prevenciji kriminaliteta trgovanja ljudima. Primjerice, dana 17. studenog 2006. godine policijski službenici PU varaždinske sudjelovali su u radio-emisiji Županijskog radija Varaždin na temu «Trgovanje ljudima-suvremeni oblik ropstva», a kojom prilikom su prezentirane aktivnosti Ministarstva unutarnjih poslova RH u okviru nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima te je na ovaj način senzibilizirana javnost o sprječavanju trgovanja ljudima;

- Nadalje, tijekom mjeseca lipnja 2006. godine u Varaždinu otvoren je Info- centar za prevenciju kriminaliteta u kojem su istaknuti promotivni materijali u svezi s prevencijom kriminaliteta trgovanja ljudima prvenstveno namijenjeni za potencijalno ugrožene skupine;

- Tijekom 2006. godine policijski službenici PU sisačko-moslavačke u više navrata ostvarili su suradnju s predstavnicima udruge «Adela», kojom prilikom su ih informirali o načinima prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj;

Također, tijekom 2006. godine policijski službenici MUP-a sudjelovali su na brojnim tribinama te okruglim stolovima koji su u organizaciji nevladinih udruga i drugih inicijativa organizirani na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima, pri čemu se posebice ističe:

- Policijski službenici PU šibensko-kninske sudjelovali su dana 09. veljače 2006. godine u organizaciji okruglog stola koji je na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima održan u Kninu od strane dječjeg vrtića „Cvrčak“ i Gradskog vijeća za komunalnu prevenciju grada Knina. Ovaj okrugli stol organiziran je u okviru pilot projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Misije IOM-a iz RH;

- Policijski službenici PU međimurske sudjelovali su dana 19. listopada 2006. godine u organizaciji okruglog stola koji je na temu prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima održan u Čakovcu od strane Ureda za ljudska prava zajedno s Udrugom Romi za Rome Hrvatske, OSCE-om te Uredom za migracije grada Čakovca;

- Policijski službenici PU virovitičko-podravske sudjelovali su dana 26. listopada 2006. godine u organizaciji okruglog stola koji je na temu „Uloga institucija i nevladinih organizacija u prevenciji i sprječavanju trgovanja ljudima“ održan u Virovitici od strane nevladine udruge «SOS telefon: poziv u pomoć».

Dana 22. studenog 2006. godine, policijski službenici PU zagrebačke sudjelovali su u organizaciji okruglog stola pod nazivom «Zaustavimo trgovanje ljudima», koji je održan u Zagrebu od strane „Udruga Romi za Rome Hrvatske“ u suradnji s Uredom za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, Misijom OESS-a te Studijskim centrom socijalnog rada;

- Treba istaknuti da je MUP u cilju prevencije kriminaliteta trgovanja ljudima tijekom 2006. godine redovito distribuirao preventivne materijale nevladinih udruga (brošure, letke, plakate) na način da su bili dostupni na šalterima policijskih uprava, kao i na drugim vidljivim mjestima koja su unutar ustrojstvenih jedinica posjećena od strane građana.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa:

U organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u Starogradskoj vijećnici održan je završni sastanak hrvatskih predstavnika regionalnog projekta «Suzbijanje trgovanja ljudima putem preventivnih obrazovnih aktivnosti», na kojem je predstavljen model provedbe projekta u 10 hrvatskih odgojno-obrazovnih ustanova (8 škola i 2 vrtića) u okviru preventivnih programa u Republici Hrvatskoj te su prikazani dječji radovi i prezentacije školskih i vrtićkih preventivnih programa suzbijanja trgovanja ljudima. Provedbu projekta financiralo je Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti:

U svrhu prevencije i informiranja javnosti o pojavi trgovanja ljudima i posljedicama, a posebice vodeći računa o ranjivim skupinama kao što su djeca, mladež i žene, ovo Ministarstvo je ostvarilo suradnju sa Centrom za žene žrtve rata ROSA. Tijekom 2006. godine sklopljen je Ugovor o suradnji za financiranje izrade i tiskanja informativnog letka većeg opsega - informativni materijal u obliku brošure na 32 stranice i naljepnice pod nazivom «PREKINITE lanac trgovanja ljudima» o podizanju svijesti o opasnosti od trgovanja ženama i djecom u svrhu seksualnog iskorištavanja. Cjelokupna suradnja usmjerena je prema informiranju najugroženijih skupina o problemu trgovanja ljudima kroz temeljne upute o načinima osobne zaštite, postojećim institucijama i organizacijama koje mogu pružiti informacije i pomoć te podizanju javne svijesti o postojanju SOS telefonske linije za suzbijanje trgovanja ljudima koja omogućava dobivanje informacija o problemu trgovanja ljudima kao i dojavu o mogućim žrtvama trgovanja ljudima. Naklada letaka je 10.000 komada, a naljepnica 3.000 komada

Organizacije civilnog društva:

Organizacije civilnog društva organizirale se brojna predavanja i rasprave o temi sa suradnim organizacijama koje nisu uključene u neformalnu mrežu PETRA. U lipnju 2006. godine u zagrebačkom hotelu Palace održan je okrugli stol «Trgovanje ženama i prostitucija» na kojem su sudjelovali i predstavnici Povjerenstva za ravnopravnost spolova Grada Zagreba, Ureda za ravnopravnost spolova, Ureda za ljudska prava, Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, predstavnici Visokog prekršajnog suda u Zagrebu i predstavnici političkih stranaka.

Tema suzbijanja trgovanja ljudima raspravljena je i prigodom obilježavanja Međunarodnog dana žena u Zagrebu.

U organizaciji civilnog društva (Centar za žene žrtve rata Rosa, Centar za ženske studije, Ženska soba, Europski ženski lobi (Brisel) i Koalicija protiv trgovanja ženama (SAD) u Zagrebu je održana Međunarodna konferencija o prevenciji trgovanja ženama u ratnim i postratnim situacijama pod nazivom «Tko je odgovoran?».

Uz sudjelovanje predstavnica iz 11 država u zagrebačkom hotelu Laguna održana je Druga regionalna konferencija o suzbijanju trgovanja ljudima. Nevladine su udruge Konferenciju organizirale u suradnji s međunarodnom organizacijom CARE International.

Osim navedenog, predstavnici organizacija civilnog društva u okviru svojih djelatnosti sudjelovali su na brojnim nacionalnim i međunarodnim susretima, studijskim posjetima te radionicama.

Nadalje, organizacije civilnog društva bile su aktivne u distribuciji publikacija o trgovanju ženama: Prostitucija i trgovanje ženama, Vodič kroz UN-ov Protokol protiv trgovanja ljudima, Vodič za UN konvenciju iz 1949. godine. Svi navedeni materijali podijeljeni su prilikom svih aktivnosti u kojima su sudjelovale nevladine udruge, a odnose se na suzbijanje trgovanja ljudima. Osim navedenog, organizacije civilnog društva su, provedbom vlastitih programa i projekata dizajnirale i razdijelile predmete opće uporabe s porukom usmjerenom na prevenciju trgovanja ljudima. Predstavnici nevladinih udruga sudjelovali su i u brojnim tematskim emisijama elektroničkih medija, a brojni tematski članci objavljeni su i u tiskanim medijima.

Dana 22. 05. 2006. u organizaciji «Ženske grupe Split» održan je okrugli stol u Vili Dalmaciji na temu: «Utjecaj siromaštva na problem trgovanja ljudima». Navedeni događaj svojom je nazočnošću podržao i nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima koji je održao uvodnu riječ te sudjelovao u raspravi. Na okruglom stolu objašnjena je uzročno-posljedična veza trgovanja ljudima i siromaštva. Naglašeno je da je siromaštvo jedan od najvećih uzroka trgovanja ljudima u svijetu, a pogotovo u regijama koja predstavljaju krizna ratna i poratna žarišta kakvih je bilo nekoliko u posljednjih deset godina na području Jugoistočne Evrope.

U sklopu aktivnosti izrade i distribucije informativnih materijala o pojavi trgovanja ljudima potencijalno ugroženim skupinama Hrvatski Crveni križ ima obvezu djelovati i na području prevencije i edukacije te je tijekom 2006 godine razvio niz edukativnih materijala s ciljem boljeg informiranja i zaštite potencijalno ugroženih skupina. U tu svrhu tiskano je i razdijeljeno:

1. 60 000 letaka i plakata «Jesi li žrtva trgovanja ljudima?» namijenjena mladima koji putuju u inozemstvo i stranim državljanima koji ulaze u RH. Letak je tiskan na četiri jezika (hrvatski, rumunjski, ukrajinski i makedonski) te sadrži pitanja za samoidentifikaciju te uputu gdje potražiti pomoć. Edukativni materijali su podijeljeni po svim graničnim prijelazima i Centru za tražitelje azila u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova.
2. 3000 brošurica «Trgovanje ljudima» koja sadrži informacije o upozoravajućim znakovima opasnosti te mjerama zaštite prilikom pronalaska posla i odlaska na put. Također sadrži i brojeve svih relevantnih organizacija i institucija, kako u inozemstvu tako i u RH.
3. 10 000 letaka «Prisilni rad u 21. stoljeću» koji sadrži opće informacije o trgovanju ljudima, mjerama zaštite i brojem SOS telefona.

6. OBRAZOVANJE

Programski cilj:

- 1. Nastaviti obrazovanje ciljanih skupina o pojavi trgovanja ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini (policijskih djelatnika, carinskih djelatnika, djelatnika sustava socijalne skrbi), prosvjetnih djelatnika, djelatnika u pravosuđu, diplomatskog i konzularnog osoblja, vojnih osoba i policijskih službenika koji se upućuju u međunarodne misije, organizacija civilnog društva, medija, stručnog osoblja koje skrbi o žrtvama trgovanja ljudima i pruža im pomoć i dr.).**

U svrhu ispunjavanja cilja obrazovanja određenih skupina tijekom 2005. i 2006. godine provedene su brojne aktivnosti, seminari, radionice i predavanja u okviru svih Operativnim planom predviđenih sustava.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

MUP je realizirao tijekom 2005. godine mnogobrojne obrazovne sadržaje tematski usmjerene na problematiku suzbijanja trgovanja ljudima pri čemu se posebice ističe:

Dana 18. veljače 2005. godine, u organizaciji Uprave granične policije MUP-a održan je radno-edukativni sastanak za 20 rukovodnih djelatnika iz policijskih uprava koji obnašaju poslove granične policije, a u cilju senzibiliziranja istih o problematici suzbijanja trgovanja ljudima;

U okviru regionalnog CARDS projekta 2002/2003. pod nazivom «Uspostavljanje pravnih, regulacijskih i institucijskih okvira u vezi s pitanjima azila, migracija i viza kompatibilnih s okvirima EU», u vremenskom periodu od 09. svibnja do 12. svibnja 2005. godine u Tirani održana je radionica na temu suzbijanja trgovanja ljudima, a na kojoj su sudjelovali rukovoditelji srednjeg ranga granične policije i službenici nezakonitih migracija;

U cilju ispunjavanja obveze koja se odnosi na dovršetak provedbe predviđenih treninga u okviru multimodularnog projekta namijenjenog za 26 policijskih službenika koji se bave suzbijanjem kaznenih djela u svezi trgovanja ljudima, MUP je u suradnji sa Državnim odvjetništvom i Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske, u vremenskom periodu od 21. do 24. ožujka 2005. godine održao u Vukovaru zajednički trening policije i državnog odvjetništva (5. Modul) na temu „Usklađivanje i implementacija zakonodavstva Republike Hrvatske sa pravnom stečevinom EU vezano za područje suzbijanja trgovanja ljudima“. Također, u vremenskom periodu od 26. lipnja do 02. srpnja 2005. godine, u suradnji sa Državnim odvjetništvom i Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske, održan je završni, 6. po redu, Modul specijalističke edukacije namijenjene za 26 policijskih službenika i 10 državnih odvjetnika, čime su u potpunosti ispunjene sve obveze određene ovim projektom. Za napomenuti je da su spomenutih 26 policijskih službenika u okviru ovog projekta tijekom 2005. godine proveli u svojim matičnim policijskim upravama edukaciju na temu suzbijanja trgovanja ljudima pri čemu je dovršetkom ovog projekta ukupno educirano 1600 policijskih službenika kriminalističke policije.

Nadalje, kako je već prethodno navedeno, MUP sudjeluje i u provedbi CARDS regionalnog projekta Vijeća Europe i IOM-a pod nazivom «Jačanje policijskih sposobnosti protiv teškog kriminala u Jugoistočnoj Europi», u okviru kojeg se provodi niz aktivnosti (tzv. "Modul 2") usmjerenih na intenziviranje različitih oblika edukacije policijskih službenika u

svezi problematike kriminaliteta trgovanja ljudima. Za naglasiti je da je u okviru spomenutog projekta tijekom 2005. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova aktivno sudjelovalo u svim do sada realiziranim aktivnostima u okviru predviđenog programa, i to:

- predstavnici MUP-a i Misija IOM-a iz Republike Hrvatske su tijekom mjeseca veljače 2005. godine sudjelovali na konzultativnom sastanku koordinatora ovog projekta Međunarodne organizacije za migracije u Bruxellesu, u Belgiji, kojom prilikom su bili izravno angažirani u izradi smjernica vezanih za koncept edukativnih materijala koji će se u formi izrađenog Priručnika primjenjivati za potrebe edukacije na temu suzbijanja trgovanja ljudima;

- tijekom mjeseca ožujka 2005. godine predstavnici MUP-a zajedno s Misijom IOM-a iz Republike Hrvatske, prema utvrđenom programu ovog Modula, sudjelovali su na II. Tematskom regionalnom seminaru održanom za sve zemlje sudionice ovog projekta u Policijskoj Akademiji u Budimpešti, kojom prilikom su prezentirali model praktične policijske obuke na temu «Suzbijanje trgovanja ljudima» osmišljen od strane Ravnateljstva policije MUP-a, a koji je prihvaćen kao reprezentativni model edukacije na navedenu temu;

- tijekom mjeseca svibnja 2005. godine predstavnici MUP-a sudjelovali su zajedno s predstavnicima drugih zemalja sudionika ovog projekta na studijskom putovanju u Budimpešti, u Mađarskoj, kojom prilikom su isti detaljno upoznati s modelom policijske prakse otkrivanja i suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima u Mađarskoj;

- tijekom mjeseca listopada 2005. godine 6 predstavnika MUP-a aktivno su sudjelovali u provedbi 1. pilot treninga za trenere održanom u Budimpešti na temu suzbijanja trgovanja ljudima;

- predstavnici MUP-a aktivno su sudjelovali na radnom sastanku Savjetodavnog odbora spomenutog CARDS regionalnog projekta, održanom tijekom prosinca 2005. godine u Strasbourgu, Republika Francuska, kojom prilikom je od strane koordinatora ovog projekta potvrđeno da se je Republika Hrvatska u okviru problematike suzbijanja trgovanja ljudima potpuno uskladila u zakonodavnom i implementacijskom smislu sa EU standardima.

Vezano za provedbu edukacije na temu suzbijanja trgovanja ljudima u okviru nastavnih programa Policijske akademije za istaknuti je da su u Policijskoj akademiji tijekom 2005. godine realizirani slijedeći nastavni sadržaji:

- U vremenskom periodu od 13. do 14. lipnja 2005. godine u okviru održavanja Tečaja prometne policije realizirano je 10 nastavnih sati na temu suzbijanja trgovanja ljudima;

- U vremenskom periodu od 19. do 21. listopada 2005. godine u okviru održavanja Specijalističkog tečaja za suzbijanje maloljetničke delinkvencije realizirano je, u suradnji sa NVO «Ženska soba», 18 nastavnih sati na temu suzbijanja trgovanja ljudima, osmišljenih sukladno sadržajima edukativnog programa ICMPD-a i UNDP-a;

- Dana 10. studenog 2005. godine u okviru održavanja Tečaja prometne policije realizirana su 3 nastavna sata na temu suzbijanja trgovanja ljudima;

- Dana 23. studenog 2005. godine u okviru održavanja Tečaja granične policije realizirano je 6 nastavnih sati na temu suzbijanja trgovanja ljudima;

- U vremenskom periodu od 21. do 23. prosinca 2005. godine u okviru održavanja Tečaja općeg kriminaliteta realizirano je, u suradnji sa NVO «Ženska

soba», 18 nastavnih sati na temu suzbijanja trgovanja ljudima, osmišljenih sukladno sadržaju edukativnog programa ICMPD-a i UNDP-a.

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:

Vežano uz obvezu obrazovanja ciljanih skupina, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi nastavilo je provoditi obrazovanje stručnih radnika zaposlenih u sustavu socijalne skrbi, te su održana tri dvodnevna regionalna seminara (u Osijeku za područje istočne Hrvatske, u Samoboru za područje Zagreba i šire okolice i u Zadru za područje Istre i Dalmacije). Seminari pod nazivom «Zaštita žrtava trgovanja ljudima» su održani za stručnjake zaposlene u centrima za socijalnu skrb. Seminari su organizirani u suradnji s organizacijama World Learning Star i World Learning/PTP koje su pokrile i troškove njihova održavanja. Na istim seminarima provedena je i distribucija promotivnih materijala.

Nadalje, u suradnji Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi s Uredom za ljudska prava, organizacijom civilnog društva «Ženska soba» i međunarodnom organizacijom «World Learning» organizirana su dva trodnevna seminara za zdravstvene radnike (liječnike i medicinske sestre). Seminari su s osvrtom na javno-zdravstvene probleme žrtava trgovanja ljudima održani na temu «Medicinska pomoć žrtvama trgovanja ljudima». Prvi seminar održan je za liječnike i pohađalo ga je 20 liječnika, doktora medicine različitih specijalnosti (opća medicina, epidemiologija, ginekologija, psihijatrija) zaposlenih u domovima zdravlja odnosno općim bolnicama manjih gradova u Republici Hrvatskoj. Drugi seminar održan je za medicinske sestre te su na njemu sudjelovale 22 medicinske sestre (glavne sestre odjela patronaže, hitne medicine, ginekologije i psihijatrije) zaposlene u domovima zdravlja i općim bolnicama u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo pravosuđa:

Nadalje, Ministarstvo pravosuđa i Pravosudna akademija organizirali su, tijekom 2005. godine dvije radionice na temu trgovanja ljudima. Radionica na temu «Procesuiranje kaznenih djela vezanih za procesuiranje trgovanja ljudima» održana je u Zagrebu i na istoj je sudjelovao 21 polaznik. U prosincu je u Osijeku održana radionica na temu «Trgovanje ljudima i uloga pravosuđa» i na njoj je sudjelovalo ukupno 17. polaznika.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija:

Obrazovanje na temu suzbijanja trgovanja ljudima provedeno je i na Diplomatskoj akademiji organiziranjem seminara u veljači 2005. kojim je provedeno prvo okvirno obrazovanje diplomatskog i konzularnog osoblja o korijenima, zakonskoj regulativi, potrebnom postupanju u praksi pri identifikaciji žrtava trgovanja ljudima i otkrivanju aktera organiziranog kriminala te o djelovanju sustava koji je uspostavljen na ovom području. Na seminaru je sudjelovalo 20 osoba – predstavnika diplomatsko konzularnog osoblja raspoređenih u predstavništvima zemalja podrijetla žrtava trgovanja ljudima.

Sadržaji vezani uz suzbijanje trgovanja ljudima uključeni su i u redovne nastavne programe na Diplomatskoj akademiji – jednogodišnji i dvomjesečni diplomatski tečaj.

Organizacije civilnog društva:

Značajna je uloga organizacija civilnog društva okupljenih u mrežu PETRA u području obrazovanja. U okviru aktivnosti PETRE, a u organizaciji «Centra za žene žrtve rata Rosa» održan je Trening za socijalne radnice grada Zagreba, Trening za volonterke, Predavanje za mlade u Srednjoj zrakoplovnoj školi u Velikoj Gorici, Forumu mladih u Valpovu te na Edukacijsko rehabilitacijskom fakultetu, Seminar za saborske zastupnike te za široku javnost vezano uz suzbijanje legalizacije prostitucije, Seminar za političarke i Seminar za novinare na temu povezanosti prostitucije i trgovanja ženama. Pored navedenog, Centar je posebnu pažnju posvetio medijskom radu i osvještavanju javnosti (novine/časopisi: Novi list /2x/, «Večernji list», «Civilno društvo», «Extra», «Vjesnik» i televizijske kuće: HRT /Otvoreno, Maja Vučić show, Latinica/, Nova TV /Istraga/, OTV /prilog za B-92/, TVSB /kontakt emisija u organizaciji Udruge Brod/, Radio: Radio Pula, Katolički radio, BBC)

Nadalje, u organizaciji udruge Delfin iz Pakraca održane su četiri radionice u srednjim školama, dva okrugla stola s predstavnicima javnih institucija te je provedena u četiri županije i Gradu Zagrebu mini anketa o problemu trgovanja ljudima. Putem Radio Daruvara tijekom 2005. godine udruga Delfin je kroz 5 jednosatnih emisija uz sudjelovanje predstavnika Policijske uprave Bjelovarsko-bilogorske i Požeško-slavonske, predstavnika centra za socijalnu skrb, prosvjete i organizacija civilnog društva kroz okvir dijaloga skrenula pozornost javnosti na probleme nasilja s naglaskom na trgovanje ženama i djecom.

Sudjelujući u kampanji Mreže PETRA, Net TV Kutina je četiri puta dnevno u udarnim terminima emitirala UN TV spotove, na temelju kojih su izrađeni i distribuirani promotivni materijali po gradovima i većim mjestima na području Bjelovarsko-bilogorske, Sisačko-moslavačke i Požeško-slavonske županije.

Organizacija za integritet i prosperitet održala je šest interaktivnih radionica za učenike završnih razreda srednjih škola kojima je obuhvaćeno 160 učenika i 20 profesora.

SOS Virovitica je udruga koja je organizirala 22 radionice sa učenicima srednjih škola, 1 jednodnevni seminar sa djelatnicima Centra za socijalnu skrb, jedan jednodnevni seminar sa prosvjetnim djelatnicima, 7 tematskih radio emisija u trajanju od 30 minuta svaka, podjelu promotivnih materijala kroz 2 ulične akcije te 4 tematska predavanja na vijećima roditelja i vijećima profesora.

Udruga žena Vukovar održala je 4 radionice za volonterke na SOS telefonu, 2 radionice za mlade, 2 prikazivanja tematskog filma «Lilja 4 ever», predavanje za mlade na pravnom fakultetu u Zagrebu.

U cilju podizanja svijesti javnosti o problemu trgovanja Udruga je pripremila 8 tematskih radio emisija u trajanju od 30 minuta svaka.

Udruga je osmislila i tiskala 20.000 letaka za mlade koji daju osnovne informacije o trgovanju i info telefone u 10 zemalja koje nas okružuju. Akcija se provodi u suradnji sa pograničnom policijom u Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj županiji.

Ženska grupa Split održala je 5 tematskih radionica u splitskim srednjim školama, 2 radionice u Makarskoj i 1 radionicu u Centru za odgoj Split.

Udruga Ženska soba organizirala je, uz već navedeno, Treninga za mlade o trgovanju ljudima, Predavanje o javnim kampanjama na temu trgovanja ljudima te je kao

partnerska organizacija sudjelovala u provedbi Regionalnog CARDS projekta Međunarodnog centra za migracijsku politiku «Osnaživanje implementacijskih strategija za nacionalne programe suzbijanja trgovanja ljudima».

Udruga Brod grupa za ženska ljudska prava organizirala je 6 radijskih emisija u trajanju od 60 min. Sudionici emisije su bili predstavnici lokalnih institucija: pravosuđe, policija, centar za socijalnu skrb, novinari/e elektronskih i pisanih medija , predstojnik ureda za ljudska prava RH, članice organizacija koje čine žensku mrežu PETRA. Emisije su realizirane na gradskom i županijskom radiju(radio Brod , radio Slavonija.) Udruga Brod osmislila je jingl , koji je emitiran na više radijskih postaja u RH (radio Brod, Slavonija, Zagreb, Vis, Gorica).

U izravnoj TV emisiji na temu «Protiv trgovanja ljudima/ženama u svrhu seksualne eksploatacije» na SB TV (90 min.) u organizaciji Udruge Brod, sudionice su bile: aktivistica Centra za žene žrtve rata «Rosa», Ženska soba, predstojnik ureda za ljudska prava RH, predstavnici lokalnih institucija (policija, bolnica).

U cilju bolje prekogranične suradnje s Bosnom i Hercegovinom, Udruga Brod organizirala je dvije radijske emisije na radio postaji SOZ- Doboje, Bi H.

Tijekom cijele godine Udruga je realizirala radijske jinglove , TV telope, kao i distribuciji plakata s osmišljenim sloganom protiv trovanja ženama u svrhu seksualne eksploatacije.

Ured za ljudska prava:

U prosincu 2005. godine Ured za ljudska prava je sa suradnicima (World Learning/Star Network i Ured za odnose s javnošću Vlade Republike Hrvatske) organizirao jedan od niza seminara u svrhu obrazovanja novinara koji prate područje trgovanja ljudima. Na seminaru je sudjelovalo 16 novinara iz tiskovnih medija, a poseban je naglasak stavljen na zaštitu osobnih podataka žrtava trgovanja ljudima te na zaštitu njihova dostojanstva i dostojanstva njihovih obitelji.

Potrebno je posebno naglasiti da su Ured za ljudska prava i nacionalni koordinator sa suradnicima aktivno sudjelovali u pripremama brojnih od navedenih seminara i radionica te u njihovu radu sudjelovali i u svojstvu predavača.

2006. godina

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na nastavak obrazovanja ciljanih skupina o trgovanju ljudima na nacionalnoj i međunarodnoj razini, Ministarstvo unutarnjih poslova ostvarilo je tijekom 2006. godine mnogobrojne edukativne sadržaje, tematski usmjerene na problematiku suzbijanja trgovanja ljudima pa je sukladno tome, radi ispunjavanja mjere pod nazivom «Zajedničko obrazovanje policije, državnog odvjetništva i organizacija civilnog društva u cilju razvijanja suradnje na području identifikacije žrtava trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite», Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Misijom IOM-a iz RH organiziralo je, u razdoblju od 15. do 17. siječnja 2007. godine u Vodicama, edukativni

trening pod nazivom „Osnaživanje suradnje policije i državnog odvjetništva s nevladinim organizacijama na području identifikacije žrtava trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite“. Ovim projektom ostvareni su očekivani rezultati projekta usmjereni na unapređenje nacionalnog referalnog sustava jačanjem partnerskih odnosa između tijela državne uprave i organizacija civilnog društva na području identifikacije žrtava trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite.

U cilju ispunjavanja mjere pod nazivom «Održavanje seminara za graničnu policiju», Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom svibnja i studenog 2006. godine organiziralo radne susrete rukovoditelja ustrojstvenih jedinica za suzbijanje nezakonitih migracija, a u cilju senzibiliziranja istih o problematici suzbijanja trgovanja ljudima;

Također, u organizaciji Uprave za granicu MUP-a, u razdoblju od 12. do 13. prosinca 2006. godine, održan je seminar za policijske službenike koji obnašaju poslove suzbijanja nezakonitih migracija, a u sklopu kojeg su obrađivane i tematske jedinice u svezi s problematikom suzbijanja trgovanja ljudima;

Nadalje, u razdoblju od 11. do 15. prosinca 2006. godine, Ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Misijom IOM-a iz RH te Veleposlanstvom Velike Britanije u Zagrebu, organiziralo je u Tuheljskim Toplicama prvi dio multimodularnog edukativnog programa u sklopu projekta pod nazivom «Obuka za policijske službenike u području suzbijanja trgovanja ljudima i krijumčarenja migrantima». Ovaj edukativni projekt ima za cilj osposobiti 27 policijskih službenika koji obnašaju poslove suzbijanja nezakonitih migracija poradi daljnjeg multipliciranja usvojenog znanja na temu suzbijanja trgovanja i krijumčarenja ljudi. Planira se ovim projektom prenijeti znanje iz ovog područja na ukupno 493 policijskih službenika koji su raspoređeni na poslovima granične policije i nezakonitih migracija.

U okviru programa CARDS «Modula 2» regionalnog projekta Međunarodne organizacije za migracije, u razdoblju od 26. do 29. lipnja 2006. godine u Stubičkim Toplicama, održan je završni seminar pod nazivom «Suzbijanje trgovanja i krijumčarenja ljudi te ilegalnih migracija» na kojem je sudjelovalo 16 policijskih službenika linije rada suzbijanja organiziranog kriminaliteta i 16 policijskih službenika koji obnašaju poslove suzbijanja nezakonitih migracija.

Vezano za provedbu obrazovanja na temu suzbijanja trgovanja ljudima u okviru nastavnih programa Policijske akademije treba istaknuti da su u Policijskoj akademiji tijekom 2006. godine realizirani sljedeći nastavni sadržaji:

- Visoka policijska škola Policijske Akademije je i tijekom 2006. godine u kontinuitetu održala nastavne jedinice na temu suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima i to u okviru kolegija pod nazivom «Kriminalistika» te kolegija pod nazivom „Metodika istraživanja organiziranog kriminaliteta“;

- Tijekom mjeseca siječnja 2006. godine u okviru održavanja Temelnog tečaja za kriminalističke službenike obrađene su nastavne jedinice u svezi sa suzbijanjem trgovanja ljudima te pružanjem pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela;

- U okviru Tečaja granične policije, održanog u razdoblju od 20. ožujka do 05. svibnja 2006. godine u organizaciji Odjela za stručno usavršavanje i specijalizaciju Policijske

akademije, provedena je obuka policijskih službenika i na temu suzbijanja trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela;

- Tijekom mjeseca rujna 2006. godine u okviru održavanja Tečaja granične policije obrađene su nastavne jedinice u svezi sa suzbijanjem trgovanja ljudima te pružanjem pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela;

- Tijekom mjeseca rujna 2006. godine provedena je edukacija na temu suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima u sklopu osposobljavanja policijskih službenika koji se bave suzbijanjem prekograničnog kriminaliteta;

- U razdoblju od 25. rujna do 15. prosinca 2006. godine u okviru održavanja Tečaja prometne policije obrađene su nastavne jedinice u svezi sa suzbijanjem trgovanja ljudima te pružanjem pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela;

- Tijekom mjeseca listopada 2006. godine, poradi stručne izobrazbe policijskih službenika kriminalističke policije, organiziran je Specijalistički tečaj za suzbijanje maloljetničke delinkvencije u sklopu kojeg je u razdoblju od 22. do 24. studenog 2006. godine organiziran trodnevni seminar pod nazivom «Suzbijanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom», a u kojem su bili angažirane i predstavnice humanitarne organizacije Hrvatski Crveni Križ;

- Tijekom mjeseca studenog 2006. godine u okviru održavanja Tečaja granične policije obrađene su nastavne jedinice u svezi sa suzbijanjem trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvama ovih kaznenih djela;

- Također, zauzimanjem profesora Visoke policijske škole Policijske akademije na temu «Suzbijanje trgovanja ljudima», tijekom ožujka 2006. godine održano je predavanje za 30 studenata socijalne pedagogije Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom svibnja 2006. godine održano je predavanje za 40 studenata sociologije Hrvatskih studija, dok je dana 24. svibnja 2006. godine održano pozvano predavanje za Hrvatsku udrugu socijalnih pedagoga;

-Zauzimanjem profesora Visoke policijske škole Policijske Akademije očituje se i u aktivnom sudjelovanju na znanstvenoj konferenciji «V. dani kriminalistički nauka: Sigurnost građana u tranzicijskim zemljama» koja je održana krajem mjeseca svibnja 2006. godine u Sarajevu u organizaciji Fakulteta kriminalističkih nauka i Instituta za kriminološke i sigurnosne studije Bosne i Hercegovine. Tom prilikom na konferenciji je prezentirano izlaganje pod nazivom „Aktivnosti MUP-a RH u suzbijanju trgovanja ljudima“. Rad pripremljen za ovu Konferenciju predan je za objavljivanje u zborniku radova.

S ciljem multipliciranja stečenog znanja o suzbijanju trgovanja ljudima, 26 policijskih službenika linije rada suzbijanja organiziranog kriminaliteta koji su u policijskim upravama određeni za praćenje problematike trgovanja ljudima, tijekom 2006. godine u kontinuitetu su nastavili s daljnjom provedbom senzibilizacije i edukacije policijskih službenika u policijskim upravama.

U razdoblju od 14. do 17. ožujka 2006. godine predstavnici MUP-a aktivno su sudjelovali u provedbi međunarodnog edukativnog projekta pod nazivom „Suzbijanje trgovanja djecom“, održanog u Beču u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike

Austrije i Međunarodne organizacije za migracije. Tom prilikom ostvaren je modul pod nazivom «Tehnike obavljanja razgovora s djecom u slučajevima trgovanja djecom».

U razdoblju od 03. do 07. svibnja 2006. godine, u Bukureštu je, u okviru regionalnog projekta ICMPD-a i UNDP-a pod nazivom «Osnaživanje policijskih kapaciteta za suzbijanje trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi» održan završni seminar na kojem su uz predstavnike MUP-a RH sudjelovali i predstavnici Ureda za ljudska prava Vlade RH i nevladine udruge „Ženska soba“. Cilj ovog Seminara bio je usmjeren na razmjenu iskustava zemalja sudionica projekta koja se odnose na područje obrazovanja policijskih službenika o suzbijanju trgovanja ljudima te dovršavanje u tu svrhu izrađenog Priručnika namijenjenog za policijske službenike.

Policijski službenici MUP-a aktivno su sudjelovali na tri seminara koji su u organizaciji regionalne inicijative «Organized Crime Training Network (OCTN)» održani na temu suzbijanja trgovanja ljudima i to u Stubičkim Toplicama u razdoblju od 26. do 30. lipnja 2006. godine, u Bečićima, Crna Gora u razdoblju od 28. kolovoza do 01. rujna 2006. godine i u Vučitrnu, Kosovo, u razdoblju od 02. do 06. listopada 2006. godine.

Pod pokroviteljstvom Hrvatskog Crvenog Križa u razdoblju od 14. do 15. rujna 2006. u Donjoj Stubici organiziran je seminar na temu „Pomoć i zaštita tražitelja azila, potencijalnih žrtava trgovanja ljudima“ s ciljem obuke službenika za azil. Seminar je tematski bio usmjeren na metode prepoznavanja potencijalnih žrtava trgovanja ljudima među kategorijom tražitelja azila.

U cilju intenziviranja znanja na području suzbijanja trgovanja ljudima, predstavnici MUP-a RH aktivno su sudjelovali na prvom seminaru koji je u sklopu Programa Aeneas, održan u Trieru, Njemačka, u razdoblju od 27. studenog do 01. prosinca 2006. godine.

Osim navedenih edukativnih sadržaja, treba istaknuti da su predstavnici MUP-a sudjelovali tijekom 2006. godine u svojstvu predavača ili moderatora u provedbi i drugih seminara, radionica i treninga održanih na temu suzbijanja trgovanja ljudima, a koji su organizirani od strane drugih ministarstava ili tijela državne uprave te nevladinih i međunarodnih organizacija pri čemu se posebice ističu:

- Dana 15. i 16. ožujka 2006., predstavnici MUP-a sudjelovali su u svojstvu predavača u provedbi seminara na temu «Suzbijanja trgovanja ljudima», koji je za ravnatelje društava Crvenog Križa održan u Orahovici u organizaciji Hrvatskog Crvenog Križa;

- Policijski službenici MUP-a aktivno su sudjelovali dana 05. i 06. travnja 2006. godine u Slavonskom Brodu na regionalnom treningu pod nazivom «Prekograničnom suradnjom protiv trgovanja ljudima», ostvarenom u organizaciji Word Learning / Star Networka;

- Također, u organizaciji „Word Learning / Star Networka, za djelatnike tijela lokalne uprave i samouprave održan je ciklus seminara pod nazivom «Kako djelatnici lokalne uprave i samouprave mogu pridonijeti suzbijanju trgovanja ljudima» na kojem su u svojstvu predavača sudjelovali predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova. Seminari su pod pokroviteljstvom Ureda za ljudska prava Vlade RH održani u Samoboru dana 12. i 13. travnja 2006. godine, u Vodicama dana 18. lipnja 2006. te u Osijeku dana 06. i 07. srpnja 2006. godine;

- Dana 25. travnja 2006. godine, predstavnici MUP-a sudjelovali su u svojstvu predavača u provedbi seminara na temu „Suzbijanja trgovanja ljudima“, koji je za ravnatelje društava Crvenog križa održan u Zagrebu u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa;

- Policijski službenici MUP-a aktivno su sudjelovali dana 16. i 17. svibnja 2006. u Kninu na regionalnom treningu pod nazivom „Prekograničnom suradnjom protiv trgovanja ljudima“, ostvarenom u organizaciji Word Learning / Star Networka;

- Dana 17. svibnja 2006. godine, predstavnici MUP-a sudjelovali su u svojstvu predavača u provedbi seminara na temu „Suzbijanje trgovanja ljudima“, koji je za ravnatelje društava Crvenog Križa održan u mjestu Kaštel Stari u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa;

- Dana 18. rujna te 28. studenog 2006. godine predstavnici MUP-a sudjelovali su u svojstvu predavača u provedbi seminara na temu suzbijanja trgovanja ljudima, koji su za djelatnike prihvatnih stanica Centara za odgoj održani u Zagrebu u organizaciji nevladine udruge «Rosa» i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi;

- Dana 30. rujna 2006. u organizaciji udruge «Brod» iz Slavonskog Broda održan je seminar na kojem je u svojstvu predavača u okviru teme suzbijanja trgovanja ljudima sudjelovao predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova;

- Predstavnici MUP-a sudjelovali su u svojstvu predavača na seminaru o suzbijanju trgovanja ljudima koji je za studentice sveučilišnih studija u Zagrebu održan dana 08. prosinca 2006. godine u Zagrebu u organizaciji nevladine udruge «Ženska soba».

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske:

Predstavnik Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sudjelovao je kao predavač u programima zajedničkog obrazovanja policije, Državnog odvjetništva i predstavnika organizacija civilnog društva kao i na seminaru za policijske službenike raspoređene na poslovima granične policije i nezakonitih migracija.

U okvirima redovitog programa obrazovanja kojeg provodi Pravosudna akademija Ministarstva pravosuđa predstavnik Državnog odvjetništva sudjelovao je kao predavač na jednodnevnim treninzima za suce i državne odvjetnike u Regionalnim županijskim centrima za edukaciju, a na temu «Suzbijanje trgovanja ljudima».

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi:

U organizaciji Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i Centra za žene žrtve rata – Rosa, a u suradnji s Uredom za ljudska prava održan je seminar za djelatnike prihvatnih stanica na temu trgovanja djecom. Na dvodnevnom seminaru predstavljen je Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom, a posebno su prikazane aktivnosti i protokoli postupanja koji se odnose na identifikaciju, smještaj i pružanje pomoći djeci žrtvama trgovanja ljudima.

Također, na aktivnu ravnatelja centara za socijalnu skrb, ravnatelja dječjih domova, ravnatelja domova za djecu s poremećajima u ponašanju te ravnatelja domova za djecu i odrasle žrtve obiteljskog nasilja, u prosincu 2006. je održano izlaganje o osnovnim značajkama problematike trgovanja ljudima te o obvezama sustava socijalne skrbi na području suzbijanja trgovanja ljudima.

Ministarstvo pravosuđa:

Pravosudna akademija Ministarstva pravosuđa je tijekom 2006. godine održala dvije stručne radionice na temu «Suzbijanje trgovanja ljudima». Jedna od radionica je održana u Solinu a druga u Rijeci i na njima je sudjelovalo ukupno 21 polaznik.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija:

I tijekom 2006. u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija nastavljeno je obrazovanje diplomatskog i konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima i to u okviru redovnih nastavnih programa Diplomatske akademije. Obrazovanje o suzbijanju trgovanja ljudima uključeno je i u program priprema diplomatskog i konzularnog osoblja prije upućivanja na mandat, posebice u zemlje identificirane kao zemlje izvorišta i odredišta žrtava trgovanja ljudima.

Ministarstvo je započelo suradnju s Međunarodnom organizacijom za migracije na jednogodišnjem projektu pod nazivom «Izgradnja kapaciteta diplomatsko-konzularnog osoblja za suzbijanje trgovanja ljudima». U okviru navedenog projekta donijet će se i protokol postupanja diplomatsko-konzularnog osoblja u konkretnim slučajevima trgovanja ljudima.

Organizacije civilnog društva:

Na inicijativu i u suradnji s organizacijama civilnog društva koje su uključene u sustav suzbijanja trgovanja ljudima, u Republici Hrvatskoj su, tijekom 2006. godine održani sljedeći seminari:

- a. Dvije dvodnevne radionice «Edukacija granične policije Brodsko–posavske županije u suzbijanju trgovanja ljudima» koje su održane u Slavskom Brodu;
- b. Jedan četverodnevni seminar u Jezerčici te dvodnevni u Daruvaru za predstavnike obrazovnog sustava, policije i organizacija civilnog društva;
- c. Jedna jednodnevna radionica za građanstvo u Pakracu;
- d. Tri radionice za učenike srednjih škola, jedna u Požegi i dvije u Pakracu;
- e. Tri trodnevna seminara za lokalne dužnosnike na temu suzbijanja trgovanja ljudima u Samoboru, Vodicama i Osijeku;

Edukacijski dvodnevni seminar o trgovanju ljudima za predstavnike prihvatnih stanica za maloljetnike te županijske koordinateure za suzbijanje trgovanja ljudima iz sustava socijalne skrbi te evaluacijski seminar za istu skupinu održani su u Zagrebu.

U Donjoj Stubici u organizaciji Centra za podršku i razvoj civilnog društva "DELFIN" iz Pakraca održan je seminar na temu «Trgovanje ljudima - problem s kojim živimo» na kojem su, uz predstavnike nevladinih udruga (Ženska soba, Rosa, Delfin), policije i Ureda za ljudska prava sudjelovali i predstavnici centara za socijalnu skrb i predstavnici srednjih škola iz Pakraca, Lipika i Požege.

U Stubičkim Toplicama od 4. do 6. srpnja ove godine, u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa, održana je edukacija članova mobilnih timova za pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima. Hrvatski Crveni križ je u okviru provođenja projekta «Prevenција i suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj», uz financijsku podršku danskog i norveškog Crvenog križa, organizirao edukativni seminar za članove mobilnih timova, zaduženih za pružanje inicijalne skrbi žrtvama trgovanja ljudima identificiranim u Republici

Hrvatskoj. Svrha Seminara bila je da djelatnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatskog Crvenog križa i nevladinih organizacija prošire do sada stečena znanja i razviju vještine prijeko potrebne za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima i osiguravanje specifičnih oblika zaštite.

U okviru provedbe projekta «Edukacija studenata relevantnih fakulteta o problemu trgovanja ljudima» Centar za prevenciju, istraživanje i suzbijanje seksualnog nasilja i žensku seksualnost «Ženska soba» u Hotelu Terme Jezerčica u Donjoj Stubici organizirao je trodnevni trening za studentice Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Pravnog fakulteta i Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojem su predstavnice Ženske sobe i Ureda za ljudska prava predstavile nacionalni mehanizam prevencije i suzbijanja trgovanja ljudima, rodno uvjetovanog nasilje, postupke identifikacije i oporavka žrtve (trgovanja ljudima).

Hrvatski Crveni križ organizirao je četiri regionalna seminara (od čega je prvi održan u prosincu 2005. godine) za ravnatelje gradskih i općinskih društava Crvenog križa na kojima su sudjelovali i predstavnici lokalne vlasti i članovi mobilnih timova. Cilj je seminara bio osvježavanje sudionika o ovoj problematici te uspostava konkretnog operacijskog djelovanja i suradnje. Predavači na seminaru bili su predstavnici IOM-a, predstavnici MUP-a te predstavnice organizacija civilnog društva. Tijekom navedenih seminara o temi trgovanja ljudima educirano je 105 sudionika.

U svrhu ispunjavanja ciljeva zacrtanih Nacionalnim programom za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade Republike Hrvatske, u suradnji s Uredom UNHCR-a u Zagrebu i uz financijsku podršku Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC), Hrvatski Crveni križ provodi aktivnosti u sklopu projekta PATS (Projekt suzbijanja trgovanja ljudima i nasilja zasnovanog na spolu i rodu). Osnovni cilj projekta je pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima i nasilja zasnovanog na spolu i rodu, identificiranih tijekom postupka traženja azila u Republici Hrvatskoj. Projekt predviđa organiziranje treninga i seminara za sve osobe uključene u proceduru azila u Republici Hrvatskoj, posebice djelatnike Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, prevoditelje i djelatnike nevladinih organizacija. Svrha seminara i treninga je da djelatnici relevantnih ministarstava i nevladinih organizacija dobiju osnovne informacije prijeko potrebne za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima i/ili nasilja zasnovanog na spolu i rodu, tijekom postupka azila te osiguravanje pristupa specifičnim oblicima pomoći i zaštite.

Hrvatski Crveni križ organizirao je i seminar za djelatnike Odsjeka za azil MUP-a, Prihvatilišta za tražitelje azila i azilante, Prihvatnog centra za strance Ježevo, prevoditelje koji sudjeluju u postupku azila i djelatnike Hrvatskog Crvenog križa koji rade s tražiteljima azila, Hrvatskog pravnog centra i drugih nevladinih organizacija koje se bave problemom trgovanja ljudima. Navedeni je seminar pohadalo 30 sudionika. Predavači na seminaru bili su predstavnici MUP-a (Uprave za kriminalističku policiju), predstavnici Ureda za ljudska prava Vlade RH, IOM-a, UNHCR-a, Hrvatskog Crvenog križa i nevladinih organizacija.

U sklopu programa suzbijanja trgovanja ljudima, a s ciljem podizanja svijesti mladih ljudi o ovom problemu, održana su dva treninga «Mladi za mlade» pri čemu je obučeno 60 predavača predstavnika Mladeži Crvenog križa.

U svrhu osnaživanja mobilnih timova zaduženih za pružanje inicijalne skrbi žrtvama trgovanja ljudima Hrvatski Crveni križ je održao edukativni seminar u suradnji s Međunarodnom organizacijom za migracije. Seminar je nastavak dosadašnje edukacije

organizirane za mobilne timove (prvi seminar održan je u 2004. godine u Stubičkim Toplicama).

Predavači na seminaru bili su predstavnici Ureda za ljudska prava Vlade RH, IOM-a, Hrvatskog Crvenog križa, Zavoda za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta u Zagrebu i nevladinih organizacija. Teme su uključivale psihološke, socijalne, zdravstvene i pravne aspekte pomoći žrtvama trgovanja ljudima te oblike suradnje koja se ostvaruje između organizacija aktivnih u prevenciji i suzbijanju ove pojave.

Svrha seminara bila je da sudionici prošire dosadašnje stečeno znanje i razviju vještine prijeko potrebne za identifikaciju žrtava trgovanja ljudima te osiguravanje specifičnih oblika pomoći i zaštite.

Seminaru je nazočilo 28 predstavnika relevantnih organizacija i institucija zaduženih za pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima, a to su predstavnici Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Hrvatskog Crvenog križa i nevladinih organizacija.

Ured za ljudska prava:

U sklopu provedbe Programa suzbijanja trgovanja ljudima (Croatia Trafficking Prevention Activity – CPTA) World Learning/STAR Hrvatska je, u suradnji s nevladinom udrugom Korak iz Karlovca, organizirao dvodnevnu radionicu pod nazivom «Prekogračničnom suradnjom protiv trgovanja ljudima». Navedena radionica predstavlja prvu u nizu od ukupno 4 radionice u svrhu uspostave prekogračnične suradnje protiv trgovanja ljudima. Uz organizatore, predstavnike Ureda za ljudska prava i lokalne zajednice, na radionici su sudjelovali i gosti iz Republike Bosne i Hercegovine i BATCOM projekta. Od 15. do 16. ožujka 2006., u organizaciji World Learninga/STAR i Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske uz financijsku potporu USAID-a (Američke organizacije za međunarodni razvoj), u Vukovaru je održana druga u nizu od ukupno četiri predviđene radionice pod radnim nazivom «Prekogračničnom suradnjom protiv trgovanja ljudima». Predavači na ovoj radionici bili su: nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima Republike Hrvatske, predstavnica Ureda nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima i ilegalne migracije BiH, te predstavnici organizacija civilnog društva iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. U radionici su sudjelovali i predstavnici nevladine organizacije «Vesta radio» iz Tuzle, Državne granične službe iz Bijeljine i Orašja, Policijske uprave vukovarsko-srijemske, Povjerenstva za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije i Centra za socijalnu skrb Vukovar. Tijekom rada posebno je naglašena važnost prekogračnične suradnje kao jedne od najvažnijih aktivnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima. Transnacionalni karakter trgovanja, kao i njegova snažna povezanost s organiziranim kriminalom, ukazuje na nužnost osnaživanja svih oblika regionalne i prekogračnične suradnje. Zahvaljujući sudionicima iz medija, naglašena je važnost provođenja medijskih aktivnosti, kako u svrhu obrazovanja šire društvene zajednice o ovom problemu, tako i u predstavljanju projektnih aktivnosti koje nevladine organizacije provode u svojim zajednicama. Treća radionica pod nazivom «Prekogračničnom suradnjom protiv trgovanja ljudima održana je u Slavanskom Brodu 5. i 6. travnja 2006. godine, također u organizaciji World Learninga/STAR i Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske uz financijsku potporu Američke organizacije za međunarodni razvoj (USAID). Od 15. do 16. travnja održana je u Kninu i četvrta u nizu radionica pod nazivom «Prekogračničnom suradnjom protiv trgovanja ljudima. I na njoj su sudjelovali predstavnici Ureda za ljudska prava, predstavnici obrazovnih ustanova i nevladinih udruga s područja Šibensko-kninske županije.

U Samoboru je, od 12. do 13. travnja, u organizaciji World Learninga/STAR i Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske uz financijsku potporu Američke organizacije za

međunarodni razvoj (USAID), održan seminar na temu «Mobilizacijom zajednice protiv trgovanja ljudima», Predavači na seminaru bili su: predstavnici Ureda za ljudska prava Odjela organiziranog kriminala MUP-a te predsjednici udruga iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, a polaznici su bili predstavnici županijskih koordinacija za ljudska prava, županijskih ureda, poglavarstava te nevladinih organizacija. Sudionicima je predstavljen cjelokupni sustav suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na zakonodavni okvir za progon počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima te pružanja pomoći i zaštite žrtvi trgovanja ljudima. Druga radionica na istu temu održan je u Vodicama tijekom travnja 2006.

U Osijeku je od 6. do 7. srpnja 2006. u organizaciji nevladine organizacije World Learning/Star i Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, a uz financijsku potporu Američke organizacije za razvoj – USAID, održana treća, posljednja Radionica na temu «Kako djelatnici tijela lokalne uprave i samouprave mogu pridonijeti suzbijanju trgovanja ljudima».

7. MEĐUNARODNA SURADNJA

Programski cilj:

1. Razvijati sustavnu suradnju Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i međuvladinim organizacijama uključenim u aktivnosti vezano uz suzbijanje trgovanja ljudima.

Tijekom 2005. i 2006. godine međunarodna suradnja u području suzbijanja trgovanja ljudima odvijala se na nekoliko razina obuhvaćajući brojne aktivnosti koje su provodila pojedina tijela čiji su predstavnici članovi Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima ili sam Nacionalni odbor, tajništvo Nacionalnog odbora i nacionalni koordinator.

U okviru međunarodnih aktivnosti provodila se regionalna suradnja u okviru OESS-a i drugih međunarodnih organizacija, bilateralna suradnja s državama regije, suradnja s VE, suradnja s državama članicama i pridruženim članicama Europske unije te s državama kandidatima za članstvo u EU, suradnja s Interpolom i Europolom.

2005. godina

Ured za ljudska prava:

U organizaciji Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, i Misije OESS-a u Republici Hrvatskoj u Cavtatu je, od 18. do 20. listopada 2005. održana međunarodna konferencija pod nazivom «Zaustavimo trgovanje ljudima». Konferencija je održana pet godina nakon potpisivanja Konvencije UN protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta i pripadajućih protokola te neposredno nakon potpisivanja Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima, a s ciljem prezentacije postojećih mehanizama suzbijanja trgovanja ljudima razvijenih u proteklih pet godina.

Na Konferenciji je sudjelovalo je 140 sudionika, predstavnika pojedinih država, tijela državne vlasti, međunarodnih organizacija, diplomatsko-konzularnih predstavništava u Republici Hrvatskoj, visokoškolskih obrazovnih institucija, nevladinih organizacija.

Konferenciju je otvorila potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, gđa Jadranka Kosor, koja je naglasila važnost usvajanja UN-ove Konvencije protiv transnacionalnog organiziranog kriminala te pripadajućeg Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom – dokumenata koju su predstavljali poticaj za stvaranje i uspostavu nacionalnih sustava za suzbijanje trgovanja ljudima. Kako je trgovanje ljudima pojava koja je zahvatila i Republiku Hrvatsku, posebno je naglašeno njeno aktivno sudjelovanje u svim međunarodnim aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima. Republika Hrvatska bila je među prvim državama koje su potpisale Konvenciju VE o suzbijanju trgovanja ljudima koja, sukladno mišljenjima stručnjaka, predstavlja korak naprijed u pogledu unifikacije međunarodne prakse na području suzbijanja trgovanja ljudima. Posebno je naglašena uloga nevladinih organizacija u svim aktivnostima na području suzbijanja trgovanja ljudima. Na Konferenciji su usvojeni zaključci čije provođenje uvelike treba doprinijeti učinkovitosti sustava suzbijanja trgovanja ljudima.

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova i nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj sudjelovali su na Regionalnoj konferenciji koja je na

temu «Privremene dozvole boravka i pomoć žrtvama trgovanja ljudima» održana, u organizaciji Međunarodne organizacije za migracije u Tirani. Konferencija je organizirana u svrhu razmjene informacija o implementaciji obveza sadržanih u Tiranskoj izjavi o legalizaciji statusa žrtava trgovanja ljudima u kojoj su se države potpisnice obvezale donijeti odgovarajuće propise radi uređivanja boravka žrtava trgovanja ljudima. Na Konferenciji je predstavljen i hrvatski zakonodavni model na području izdavanja privremenih dozvola boravka žrtvama trgovanja ljudima. Posebno je za istaknuti da je model Republike Hrvatske jedan od rijetkih koji su u potpunosti usklađeni sa standardima i preporukama specijalne predstavnice OESS-a za trgovanje ljudima.

Tijekom 2005. tzv. Implementacijski tim osnovan od predstavnika Ureda za ljudska prava, Ministarstva unutarnjih poslova, Državnog odvjetništva Republike Hrvatske te nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, sudjelovao je, u okviru Regionalnog EU CARDS projekta «Osnaživanje implementacijskih strategija za nacionalne programe suzbijanja trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi». U okviru projekta, čija je provedba započela u listopadu 2004. godine, održana su tri seminara s ciljem ujednačavanja regionalne prakse u razvoju nacionalnih strategija i programa aktivnosti za suzbijanje trgovanja ljudima, definiranja mehanizama regionalne suradnje i razmjene informacija u navedenom području. Nadalje, jedan od ciljeva Projekta je i uspostava sustava praćenja i evaluacije nacionalnih programa za suzbijanje trgovanja ljudima u zemljama korisnicima Projekta. Po završetku rečenog projekta može se naglasiti postizanje cilja kroz uspostavu učinkovite regionalne suradnje i naročite kroz redovitu razmjenu svih informacija vezanih uz suzbijanje trgovanja ljudima.

U organizaciji Ureda nacionalnog koordinatora Crne Gore za suzbijanje trgovanja ljudima, a u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova Crne Gore i Ureda Međunarodne organizacije za migracije u Beogradu, u Prčnju u Crnog Gori je održan, pod predsjedanjem Srbije i Crne Gore, 22. ožujka 2005. godine, Prvi sastanak nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima Jadransko-jonske inicijative. S ciljem podizanja regionalne suradnje u području suzbijanja trgovanja ljudima u okviru Jadransko – jonske inicijative i percepcije stanja u regiji, nacionalni koordinatori zemalja zastupljenih na sastanku predstavili su do sada provedene aktivnosti u svojim zemljama na području suzbijanja trgovanja ljudima i nove planovima i programima u navedenom području, koji su u većini zemalja regije doneseni krajem prošle godine. nacionalni koordinator Republike Hrvatske upoznao je prisutne sa ciljevima i mjerama zacrtanim Nacionalnim programom za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. i Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. koje dokumente je usvojila Vlada Republike Hrvatske u prosincu 2004. Ujedno, predstavio je zakonodavni okvir za progon počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima te zaštitu i pomoć žrtvama trgovanja ljudima. Prikazan je i presjek tekućih aktivnosti u području suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj. Sudionici sastanka izrazili su potrebu intenziviranja i jačanja suradnje zemalja Jadransko-jonske inicijative. Porast broja žrtava trgovanja ljudima podrijetlom iz regije inicira potrebu jačanja navedene suradnje. Iskazana je potreba obrazovanja zaposlenika u diplomatsko konzularnim predstavništvima o tematici trgovanja ljudima. Pozdravljen je projekt izdavanja privremene dozvole boravka žrtvama trgovanja ljudima.

Vezano uz službeni posjet Republici Hrvatskoj gđe Jennifer Donnelly, predstavnice State Departmenta za nadzorne aktivnosti vezane za suzbijanje trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi, a s obzirom na značajnu ulogu organizacija civilnog društva u provedbi aktivnosti predviđenih Nacionalnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima, u Uredu za

ljudska prava Vlade Republike Hrvatske organiziran je sastanak predstavnika nevladinih organizacija uključenih u provedbu aktivnosti za suzbijanje trgovanja ljudima s gostima iz Sjedinjenih američkih država. Vezano uz ulogu nevladinih organizacija u izradi i provedbi Nacionalnog programa za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. i Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. istaknuta je bliska suradnja između nevladinih organizacija okupljenih u mreži «PETRA» i Nacionalnog odbora. Dvije predstavnice mreže «PETRA» članice se Nacionalnog odbora, sudjelovale su u radu radionica za izradu Nacionalnog programa i Operativnog plana.

U Beču je, u organizaciji OESS-a i posebne predstavnice OESS-a za suzbijanje trgovanja ljudima, gospođe Helge Konrad, 18. ožujka 2005. održana jednodnevna Konferencija na visokoj razini «Alijansa za suzbijanje trgovanja ljudima: Suzbijanje trgovanja djecom». Cilj Konferencije bilo je podizanje svijesti o porastu kriminaliteta trgovanja djecom i povećanje napora uloženi u suzbijanje trgovanja djecom s posebnim naglaskom na uvažavanje posebnih potreba djece, žrtava trgovanja ljudima te najboljeg interesa djeteta u svim aktivnostima.

U okviru Projekta «Nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima» Misije OESS-a u Ukrajini, u Kijevu je održan Okrugli stol visoke razine s temom «Najbolje prakse nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima». Kako se Ukrajina nalazi pred imenovanjem nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima, nakon kratkog predstavljanja aktivnosti Ukrajine u svezi suzbijanja trgovanja ljudima prisutni gosti - nacionalni koordinatori predstavili svoje aktivnosti i nadležnosti. Nacionalni koordinator Republike Hrvatske predstavio je svoj djelokrug rada, aktivnosti i nadležnosti. Posebice je naglašena značajna uloga koordinatora u provođenju i koordinaciji aktivnosti Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima. Naglašena je i povezna uloga nacionalnog koordinatora u djelovanju Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i organizacija civilnog društva uključenih u navedene aktivnosti. Kako je u svim zemljama u kojima je imenovan nacionalni koordinator prepoznatljiv kao osoba u potpunosti involvirana u cjelovitu materiju, zaključeno je da je postavljanje državnog dužnosnika na navedenu funkciju višestruko korisno. Navedeno će imati u vidu i Ukrajina prilikom konačnog odlučivanja o imenovanju nacionalnog koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima.

U razdoblju od 8. do 9. srpnja 2005. godine, u Ljubljani je, pod pokroviteljstvom Vlade Republike Slovenije, a u suradnji s Vijećem Europe i UNICEF-om održana dvodnevna Konferencija «Razmatranje obveza iz Yokohame za Europu i Srednju Aziju – Borba protiv seksualnog iskorištavanja djece». Na Konferenciji, na kojoj su sudjelovali i predstavnici nadležnih tijela državne uprave Republike Hrvatske, naglašena je potreba poduzimanja svega što je moguće da bi se suzbilo svaki oblik iskorištavanja djece uključivo i trgovanje djecom. Sve što se poduzima mora biti u najboljem interesu djeteta. Na kraju, zemlje koje to još nisu učinile, pozvane su popisati i ratificirati Palermo protokol o prevenciji, suzbijanju i kažnjavanju trgovanja ljudima, posebno ženama i djecom.

U organizaciji Veleposlanstva Francuske Republike u Rumunjskoj, u Bukureštu je održan seminar «Žrtve trgovanja ljudima u Balkanskoj regiji» na kojem su također sudjelovali predstavnici Republike Hrvatske. Cilj Seminara bilo je iniciranje zajedničkih aktivnosti i uspostavljanje učinkovite suradnje u području suzbijanja trgovanja ljudima između Francuske Republike i država Jugoistočne Europe. Na Seminaru je prezentiran hrvatski sustav suzbijanja trgovanja ljudima.

Republika Hrvatska i njeni predstavnici aktivno su sudjelovali i na Konferenciji OESS-a o trgovanju ljudima u svrhu radne eksploatacije, prisilnog i ropskog rada, koja je održana u Beču u studenom 2005. Cilj Konferencije bilo je podizanje javne svijesti o porastu kriminaliteta trgovanja ljudima u svrhu radne eksploatacije i povećanja napora uložених u otkrivanje takvih oblika eksploatacije žrtava trgovanja ljudima, progon počinitelja i pomoć i zaštitu žrtava. Konferencija je pridonijela podizanju javne svijesti o nužnosti suzbijanja trgovanja ljudima u svrhu radne eksploatacije među državama članicama OESS-a.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

S ciljem razvijanja sustavne suradnje Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i međuvladinim organizacijama uključenim u suzbijanje trgovanja ljudima za istaknuti je da je MUP tijekom 2005. godine u kontinuitetu aktivno sudjelovao u svim regionalnim i međunarodnim inicijativama za suzbijanje trgovanja ljudima, kao i u provedbi brojnih aktivnosti međunarodnih tijela i organizacija na području suzbijanja trgovanja ljudima (suradnja u okviru Interpola, Europol, SECI-regionalnog centra iz Bukurešta, suradnja u okviru SPOC inicijative, suradnja u okviru SEPICA inicijative, CEI, CWEG, Jadransko-jonske inicijative, Kvadrilaterale, kao i suradnja sa međunarodnim organizacijama OESS-om, IOM, ICMPD, UNDP i dr.), pri čemu se posebice ističe slijedeće:

Tijekom 2005. godine MUP je, uz već ranije spomenutu ostvarenu međunarodnu policijsku suradnju u okviru Interpola, sudjelovao i na 74. zasjedanju Generalne skupštine Interpola, koje je održano u Berlinu u vremenskom periodu od 19. do 22. rujna 2005. godine, pri čemu je izglasana Rezolucija pod nazivom "Trgovanje ljudima" čiji je sadržaj usmjeren na osnaživanje međunarodne suradnje između zemalja članica Interpola u okviru spomenute problematike.

Uz već ranije spomenutu regionalnu suradnju sa SECI-regionalnim centrom u Bukureštu u okviru projekta "MIRAGE", za istaknuti je da je MUP sudjelovao tijekom rujna 2005. godine u izradi evaluacijskog Izvješća SECI-regionalnog centra u kojem je dan prikaz stanja, kretanja i procjene rizika opasnosti od trgovanja ljudima za područje Jugoistočne Europe.

Također, u listopadu 2005. godine, na zahtjev Europolove Radne skupine za suzbijanje trgovanja ljudima, MUP izradio je cjeloviti prikaz stanja i kretanja kriminaliteta trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, te je isti dostavio na korištenje spomenutoj Radnoj skupini Europol.

Tijekom 2005. godine policijski službenici PU Međimurske, u cilju poticanja i razvijanja pogranične suradnje u okviru problematike suzbijanja trgovanja ljudima, sudjelovali su na operativnim radnim sastancima sa predstavnicima policije Republike Slovenije i Republike Mađarske. Također, policijski službenici PU dubrovačko-neretvanske sudjelovali su dana 26. siječnja 2005. godine na operativnom radnom sastanku sa predstavnicima graničnih policija i Specijalnih timova za borbu protiv trgovanja ljudima Republike Albanije, Bosne i Hercegovine te Srbije i Crne Gore, a koji je održan u mjestu Ulcinj-Zoganje s ciljem razmjene konkretnih saznanja o kriminalitetu trgovanja ljudima.

Temeljem zahtjeva Posebne predstavnice OESS-a za trgovanje ljudima, MUP je tijekom listopada 2005. godine izradio cjeloviti Pregled realiziranih aktivnosti na području prevencije i suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj. Također,

predstavnicima MUP-a aktivno su sudjelovali na dvije konferencije održane tijekom ožujka i studenog 2005. godine u Beču u organizaciji OESS-a na teme "Trgovanje djecom" te "Trgovanje ljudima s ciljem radne eksploatacije i prisilnog rada".

U cilju prezentiranja angažmana MUP-a na području prevencije i suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, predstavnici MUP-a održali su tijekom 2005. godine više radnih sastanaka sa predstavnicima Veleposlanstva SAD-a te sa predstavnicom State Departmenta, koja je tijekom veljače 2005. godine bila u službenom posjetu u Zagrebu. Također, tijekom 2005. godine MUP je u kontinuitetu, kroz različite oblike edukativnih projekata u svezi problematike trgovanja ljudima, ostvarivao suradnju sa predstavnicima ICITAP-a.

Nadalje, u cilju prezentiranja realiziranih aktivnosti MUP-a na području prevencije i suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, predstavnici MUP-a održali su tijekom mjeseca rujna 2005. godine u Splitu radni sastanak sa predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

Za istaknuti je također da su predstavnici MUP-a u suradnji s drugim nadležnim tijelima Republike Hrvatske, tijekom 2005. godine aktivno sudjelovali u okviru provedbe međunarodnih aktivnosti koje su na temu suzbijanja trgovanja ljudima organizirane od strane „Marshall centra“, pri čemu se posebice ističe aktivan zajednički angažman predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova i predstavnika Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija na konferenciji pod nazivom „Trgovanje ljudima - Sigurnosne implikacije“, a koja je održana u SR Njemačkoj, Garmisch Partenkirchen, u vremenskom periodu od 07. do 09. ožujka 2005. godine. Za napomenuti je da su predstavnici MUP-a u suradnji sa predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija te Uredom za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, potaknuti uspješnim prezentiranjem problematike suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj na spomenutoj konferenciji održanoj u sjedištu „Marshall centra“ u Garmisch Partenkirchenu, izložili i vizualno prikazali sadržaj ove prezentacije na radnom susretu sa predstavnicima OESS-a, Europske Komisije i Veleposlanstva SAD-a u Republici Hrvatskoj, a koji je organiziran dana 17. ožujka 2005. godine u Ministarstvu vanjskih poslova i europskih integracija s namjerom da se predstavnike međunarodne zajednice u Republici Hrvatskoj detaljno upozna s naporima Vlade Republike Hrvatske koje ulaže na području suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima. Također, predstavnici MUP-a u suradnji s drugim nadležnim tijelima Republike Hrvatske sudjelovali i u radu konferencije pod nazivom „Regionalna suradnja u borbi protiv trgovanja ljudima“, koja je u organizaciji „Marshall centra“ održana u vremenskom periodu od 06. do 08. prosinca 2005. godine u Skopju, Republika Makedonija.

U vremenskom periodu od 10. do 13. svibnja 2005. godine predstavnici PU zagrebačke sudjelovali su u radu Konferencije šefova policija glavnih europskih gradova, a koja je na temu „Nezakonite migracije i trgovanje ljudima“ održana u Nikoziji na Cipru.

U vremenskom periodu od 12. do 17. lipnja 2005. godine, predstavnici MUP-a sudjelovali su u provedbi regionalnog treninga za trenere koji je na temu suzbijanja trgovanja ljudima za predstavnike policije, državnog odvjetništva i nevladinih organizacija svih zemalja Jugoistočne Europe održan u Republici Austriji, u Stadtschleiningu u organizaciji ICMPD-a i UNDP-a.

U vremenu od 03. do 07. listopada 2005. godine, predstavnici MUP-a sudjelovali su u radu konferencije pod nazivom „Suzbijanje organiziranog kriminaliteta“ koja je u okviru inicijative „Central European Working Group“ održana u Pragu s ciljem poticanja međunarodne suradnje na području suzbijanja organiziranog kriminaliteta i to posebice suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima.

U okviru međunarodne policijske suradnje MUP-a i Bundeskriminalamta SR Njemačke, predstavnica MUP-a sudjelovala je na završnoj specijalističkoj obuci na temu suzbijanja trgovanja ljudima, provedenoj u vremenskom periodu od 09. do 27. listopada 2005. godine u Berlinu.

Dana 30. studenog 2005. godine, predstavnik MUP-a aktivno je sudjelovao na Stručnom skupu pod nazivom „Trgovanje ljudima i metode sprječavanja i prevencije“, a koji je u organizaciji Međunarodne organizacije za migracije održan u Ohridu u Makedoniji.

Tijekom studenog 2005. godine, MUP započeo je s provedbom aktivnosti u okviru edukativnog projekta Međunarodne organizacije za migracije pod nazivom „Suzbijanje trgovanja djecom“, a u kojem uz Republiku Hrvatsku sudjeluje ukupno 37 zemalja.

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija:

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija sudjelovalo je na Konferenciji o trgovanju ljudima održanoj u Marshall Centru u Garmish Partenkirchenu. Kako je pobliže navedeno u prethodnom naslovu, prezentaciju o naporima Vlade Republike Hrvatske u suzbijanju trgovanja ljudima održanu na navedenoj Konferenciji, MVPEI je predstavilo i predstavnicima međunarodne zajednice u Republici Hrvatskoj. Uz već navedeno aktivno sudjelovanje u aktivnostima vezanim za suzbijanje trgovanja ljudima u okviru OESS-a i VE, Republika Hrvatska priključila se i aktivnostima Europske unije u području suzbijanja trgovanja ljudima te je predstavnica Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija sudjelovala u radu Konferencije na visokoj razini koja je, u organizaciji Europske komisije, pod nazivom «Trgovanje ljudima. politika i dobra praksa» održana u Bruxellesu u listopadu 2005. godine.

Organizacije civilnog društva:

Predstavnici Hrvatskog Crvenog križa koji rade na programima suzbijanja trgovanja ljudima sudjelovali su na: međunarodnoj konferenciji «Suzbijanje trgovanja ljudima» u Kopenhagenu, Danska od 9. do 10. lipnja 2005. u organizaciji Danskog Crvenog križa; međunarodnom seminaru u Poreču od 9. do 11. lipnja 2005. «Međunarodno humanitarno pravo i ljudska prava» na kojem je jedan dan bio posvećen prevenciji trgovanja ljudima u zemljama Jugoistočne Europe, u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa; programu edukacije za NVO «Suzbijanje trgovanja ljudima, posebice ženama i djecom» od 30. lipnja do 01. srpnja 2005. u organizaciji IOM-a, MUP-a i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske; Međunarodnoj Konferenciji zemalja Jugoistočne Europe o borbi protiv trgovanja ljudima održanoj u Beogradu 03. studenog 2005. na kojoj su prisustvovali predstavnici Vladinog Ureda za ljudska prava, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija i Hrvatskog Crvenog križa u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova SiCG, Društva Crvenog križa SiCG te Danskog Crvenog križa.

Za naglasiti je sudjelovanje udruga mreže PETRA u brojnim međunarodnim aktivnostima, posebice u uspostavljanju regionalne suradnje organizacija civilnog društva. Predstavnice mreže PETRA organizirale su: Regionalnu konferenciju –ženske NVO o trgovanju ljudima sa naglaskom na trgovanje ženama i djecom, Biela-Herceg Novi, 10-12.06.2005. Aktivno su sudjelovale na 9 međunarodnih konferencija (Utrecht, Brisel, Tirana, Firenci, Beograd, Budva, Cavtat, Ohrid, Beč), te jednoj video konferenciji u Veleposlanstvu SAD-a u Republici Hrvatskoj.

S ciljem poboljšanja pomoći žrtvama trgovanja na «balkanskoj ruti» udruga je uspostavila međugraničnu suradnju sa NVO-ima i državnim institucijama iz RH, BiH i SCG putem radnih posjeta i okruglih stolova.

2006. godina

Ured za ljudska prava:

U Beču je, 17. ožujka 2006. godine, u organizaciji OESS-a održana međunarodna konferencija pod nazivom «Suzbijanje trgovanja ljudima, posebno ženama i djecom: Prevencija-zaštita-procesuiranje». Na Konferenciji kojoj su nazočili brojni dužnosnici zemalja članica OESS-a te međunarodnih organizacija koji su pridonijeli visokoj razini ove Konferencije sudjelovao je i nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima sa suradnicima. Nacionalni koordinator dao je izjavu u ime Republike Hrvatske te predstavio sustav suzbijanja trgovanja ljudima Republike Hrvatske koji se zasniva upravo na prevenciji, zaštiti žrtava te procesuiranju počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima. U sustavu se posebna pažnja posvećuje preventivnim kampanjama te pružanju sveobuhvatne pomoći žrtvama.

Predstavnica tajništva Nacionalnog odbora sudjelovala je i na dvodnevnom regionalnom seminaru o suzbijanju trgovanja ljudima koji je održan u okviru predsjedanja Rumunjske Odborom ministara Vijeća Europe, u SECI Centru u Bukureštu. Seminarom je započela kampanja Vijeća Europe pod nazivom «Campaign to combat trafficking in Human Beings» s ciljem senzibiliziranja i informiranja vlada, parlamenta i organizacija civilnoga društava o fenomenu trgovanja ljudima, ali i promoviranja potpisivanja i ratificiranja Konvencije VE o suzbijanju trgovanja ljudima.

U okviru Regionalnog projekta «Osnaživanje policijskih kapaciteta za suzbijanje trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi», čiji je nositelj Međunarodni centar za razvoj migracijske politike (ICMPD) iz Beča te Program UN-a za razvitak (UNDP) iz Rumunjske, uz financijsku potporu nizozemske i švedske vlade, u Bukureštu je, od 03. do 07. svibnja 2006. održan završni seminar. Cilj je navedenog seminara bio razmijeniti iskustva zemalja sudionica Projekta o obrazovanju policijskih službenika o suzbijanju trgovanja ljudima te dovršavanje u tu svrhu izrađenog Priručnika za policijske službenike čija bi primjena dovela do stvaranja nacionalnih sustava edukacije policije na području suzbijanja trgovanja ljudima. Na seminaru su sudjelovali i predstavnici Republike Hrvatske uključujući i predstavnike Ureda za ljudska prava odnosno tajništva Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima. Na marginama seminara održan je sastanak nacionalnih koordinatora za suzbijanje trgovanja ljudima u zemljama članicama projekta s gđom Soknan Han Jung, ambasadoricom UNDP-a u Rumunjskoj. Sastanak je također bio posvećen temi obrazovanja policijskih službenika o trgovanju ljudima te ulozi nacionalnih koordinatora u navedenom području. Predstavnica Ureda predstavila je sveobuhvatni presjek obrazovanja policijskih službenika u

Republici Hrvatskoj, naglasila važnost provedbe međuresornih edukacija čija je provedba predviđena Nacionalnim programom za suzbijanje trgovanja ljudima od 2005. do 2008. te Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2005. i 2006. godinu. Posebno je naglašena uloga nacionalnog koordinatora koji predstavlja poveznicu između pojedinih tijela državne uprave i drugih organizacija koje sudjeluju u osmišljavanju i provedbi pojedinih seminara kako ne bi došlo do nepotrebnog dupliciranja sadržaja. I na navedenom sastanku pohvaljen je pristup Republike Hrvatske.

Od 25. do 26. svibnja 2006. godine u Hotelu Croatia u Cavtatu održan je, u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa, Godišnji sastanak Europskog Crvenog križa/Crvenog polumjeseca s temom rasprave «Suradnja i odgovor na trgovanje ljudima». Sastanak je bio izuzetno značajan te su mu, uz predstavnike organizacija Crvenog križa europskih zemalja nazočili i predstojnik Ureda za ljudska prava VRH i nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima, rukovoditelj Odjela za suzbijanje trgovanja ljudima Međunarodne organizacije za migracije u Ženevi, voditelj Misije UNCHR u Republici Hrvatskoj te predstavnica udruge «Save the Children» iz Danske. Na sastanku je prezentiran cjelokupni sustav suzbijanja trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na ulogu organizacija civilnog društva i Hrvatskog Crvenog križa u području organiziranja i pružanja pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima.

U organizaciji Venecijanske komisije Vijeća Europe i uz financijsku potporu Regije Fiuli-Venezia Giulia na UniDem Campusu u Trstu održan je četverodnevni seminar pod nazivom «Upravljanje ilegalnom migracijom i strategije za borbu protiv trgovanja ljudima». UniDem seminar organiziran je za stručno usavršavanje viših državnih službenika koji se bave raznim pitanjima migracija, odnosno aktivnostima suzbijanja ilegalnih migracija i trgovanja ljudima. Na seminaru su sudjelovali predstavnici Albanije, Armenije, Azerbajdžana, Bjelorusije, Bugarske, Gruzije, Rumunjske, Ruske Federacije, Srbije, Makedonije, Ukrajine i predstavnik Ureda za ljudska prava odnosno tajništva Nacionalnog odbora iz Hrvatske.

Od 16. do 17. studenoga 2006. godine u Beču je, u organizaciji OESS-a, održana međunarodna konferencija pod nazivom «Trgovanje ljudima u svrhu radne eksploatacije/prisilnog i ropskog rada – Progon počinitelja, pravda za žrtve». Cilj Konferencije bilo je podizanje svijesti o porastu kriminaliteta trgovanja ljudima u svrhu radne eksploatacije i povećanje napora uloženi u otkrivanje takvih oblika eksploatacije žrtava trgovanja ljudima, progon počinitelja i pomoć i zaštitu žrtava. Na Konferenciji su sudjelovali brojni predstavnici zemalja OESS-a i međunarodnih organizacija, a Republiku Hrvatsku je predstavila tajnica Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, koja je sudjelovala i u raspravi te predstavila postojeći pravni okvir za progon počinitelja kaznenog djela trgovanja ljudima s naglaskom na posljednje Izmjene i dopune kaznenog zakona. Predstavljeno je i znanstveno istraživanje na temu trgovanja ljudima koje je provedeno u Republici Hrvatskoj i čiji rezultati će se objaviti do kraja godine.

Ministarstvo unutarnjih poslova:

U svrhu ispunjavanja programskog cilja zacrtanog Operativnim planom za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu, a koji se odnosi na razvijanje sustavne suradnje Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i međuvladinim organizacijama uključenim u suzbijanje trgovanja ljudima, treba istaknuti da je MUP tijekom 2006. godine u kontinuitetu aktivno sudjelovao u svim regionalnim i međunarodnim inicijativama za suzbijanje trgovanja ljudima, kao i u provedbi brojnih aktivnosti međunarodnih tijela i

organizacija na području suzbijanja trgovanja ljudima (suradnja u okviru Interpola, Europol, SECI-regionalnog centra iz Bukurešta, suradnja u okviru CEI-a, Jadransko-jonske inicijative, SEECP-a, kao i suradnja sa međunarodnim organizacijama OESS-om, UNHCR-om IOM-om, ICMPD-om, UNDP-om, ICITAP-om, OCTN-om i dr.), pri čemu se posebice ističe slijedeće:

- U Republici Albaniji, u okviru Jadransko-jonske inicijative, dana 27. siječnja 2006. godine održan je radni sastanak u svezi s problematikom suzbijanja organiziranog kriminaliteta, posebice trgovanja ljudima, a na kojem su, uz predstavnike policije Albanije, Grčke, Italije, Srbije, Crne Gore, Slovenije te SECI-regionalnog centra iz Bukurešta, sudjelovali i predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova;

- Dana 08. veljače 2006. godine u Grčkoj je održan sastanak sudionika Procesu suradnje u Jugoistočnoj Europi (SEECP), a na kojem su, u okviru sastanka ministra pravosuđa i unutarnjih poslova u okviru Procesu suradnje u Jugoistočnoj Europi, sudjelovali ministar unutarnjih poslova i ministrica pravosuđa. Tijekom sastanka potpisana je Zajednička izjava ministara nadležnih u pravosuđu i unutarnjim poslovima zemalja sudionica SEECP-a o borbi protiv terorizma i trgovanja ljudima s osvrtom na napredak u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije;

- Dana 19. travnja 2006. godine u Zagrebu je organiziran radni susret predstavnika Ministarstva unutarnjih poslova RH sa zastupnicama Europskog parlamenta, članicama Odbora za ravnopravnost spolova na kojem su predstavnici MUP-a prezentirali aktivnosti MUP-a u okviru provedbe nacionalne strategije suzbijanja trgovanja ljudima;

-Tijekom travnja 2006. godine u okviru suradnje sa Veleposlanstvom SAD-a u Zagrebu, Ministarstvo unutarnjih poslova zaprimilo je donaciju Vlade SAD-a koja se sastoji od kompleta informatičke opreme namijenjene povećanju učinkovitosti i jačanju kapaciteta policije u suzbijanju trgovanja ljudima kao oblika organiziranog kriminaliteta. U cilju ispunjenja namjere donatora, ova informatička oprema proporcionalno je raspoređena svim policijskim upravama te je dostavljena na korištenje policijskim službenicima u policijskim upravama koji su u okviru linije rada suzbijanja organiziranog kriminaliteta određeni za praćenje problematike trgovanja ljudima;

-Uz već ranije spomenutu regionalnu suradnju sa SECI-regionalnim centrom u Bukureštu u okviru projekta «MIRAGE», za istaknuti je da je MUP sudjelovao tijekom rujna 2006. godine u izradi evaluacijskog Izvješća SECI-regionalnog centra u kojem je dan prikaz stanja, kretanja i procjene rizika opasnosti od trgovanja ljudima za područje Jugoistočne Europe;

-Tijekom mjeseca listopada 2006. godine predstavnici MUP-a u okviru problematike suzbijanja trgovanja ljudima ostvarili su intenzivnu suradnju sa Misijom PAMECA (The Police Assistance Mission of the European Community to Albanija) iz Albanije;

- U razdoblju od 27. do 28. studenog 2006. godine u Zagrebu je Ministarstvo unutarnjih poslova u svojstvu domaćina organiziralo 4. po redu sastanak Pododbora za Jugoistočnu Europu Odbora za migracije (CDMG) Vijeća Europe, a na kojem su se obrađivale tematske okosnice u svezi s problematikom suzbijanja trgovanja ljudima;

- Također, u studenom 2006. godine, na zahtjev Radne skupine za suzbijanje trgovanja ljudima EUROPOL-a, MUP je izradio cjeloviti prikaz stanja i kretanja kriminaliteta trgovanja ljudima u RH, te je isti dostavio na korištenje spomenutoj Radnoj skupini;

- Tijekom 2006. godine policijski službenici PU međimurske, u cilju poticanja i razvijanja pogranične suradnje u okviru problematike suzbijanja trgovanja ljudima, sudjelovali su na operativnim radnim sastancima s predstavnicima policije Republike Slovenije i Republike Mađarske. Radne sastanke u okviru pogranične suradnje na temu suzbijanja trgovanja ljudima održali su tijekom 2006. godine i policijski službenici PU varaždinske s policijskim službenicima Republike Slovenije. Također, policijski službenici PU dubrovačko-neretvanske sudjelovali su dana 16. kolovoza 2006. godine na radnom susretu s predstavnicima SIPA Bosne i Hercegovine, a na kojem su analizirali problematiku u svezi s trgovanjem ljudima. Policijski službenici PU osječko-baranjske su tijekom 2006. godine u okviru pogranične suradnje u više navrata održali radne sastanke u svezi s problematikom suzbijanja trgovanja ljudima s policijskim službenicima Mađarske te policijskim službenicima Srbije. Nadalje, policijski službenici PU šibensko-kninske također su tijekom 2006. godine u okviru održanih radnih sastanaka sa Državnom graničnom službom Bosne i Hercegovine analizirali problematiku u svezi s trgovanjem ljudima;

- U cilju prezentiranja angažmana MUP-a na području prevencije i suzbijanja kriminaliteta trgovanja ljudima u RH, predstavnici MUP-a održali su tijekom 2006. godine više radnih sastanaka s predstavnicima Veleposlanstva SAD-a te sa predstavnicom State Departmenta koja je dana 28. rujna 2006. godine bila u službenom posjetu u Zagrebu. Također, tijekom 2006. godine MUP je u kontinuitetu, kroz različite oblike radnih susreta u svezi s problematikom trgovanja ljudima, ostvarivao aktivnu suradnju sa predstavnicima ICITAP-a.

Međunarodne organizacije:

Regionalnom konferencijom u Beogradu, koja je održana 30 svibnja 2006. završena je uspješna provedba trogodišnjeg regionalnog projekta Međunarodne organizacije za migracije (IOM) koji je započeo pod nazivom «Uspostava privremenih dozvola boravka za žrtve i svjedoke trgovanja ljudima na Zapadnom Balkanu». Projekt je pokrenut 2003. godine na inicijativu Radne skupine za borbu protiv trgovanja ljudima Pakta o stabilnosti nakon održavanja Trećeg regionalnog ministarskog foruma Pakta o stabilnosti u Tirani i potpisivanja Izjave o obvezama koje se odnose na zaštitu prava žrtava trgovanja ljudima (uključujući i dozvolu privremenog boravka za žrtve trgovanja). Na Konferenciji je sudjelovalo i izaslanstvo Republike Hrvatske.

8. KOORDINACIJA AKTIVNOSTI

Programski ciljevi:

- 1. Osnažiti koordinaciju aktivnosti svih nadležnih tijela državne uprave, međunarodnih organizacija i organizacija civilnog društva u provođenju aktivnosti suzbijanja trgovanja ljudima.**
- 2. Sustavno pratiti provedbu i učinkovitost operativnih planova suzbijanja trgovanja ljudima.**

Ured za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, u kojem je tajništvo Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, nastavio je i tijekom 2005. i 2006. godine vršiti koordinativnu ulogu na području suzbijanja trgovanja ljudima, organiziranja sjednica Nacionalnog odbora, sastanaka Operativnog tima te koordinacije međunarodne suradnje.

Tijekom 2005. godine održane su dvije sjednice Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, 27. travnja i 26. rujna 2005. godine, a redovito su se, najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i češće, održavale sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima.

Na sjednici održanoj 27. travnja predstavljeno je i od strane Nacionalnog odbora usvojeno Izvješće o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2004. godinu, te je isto upućeno na prihvatanje Vladi Republike Hrvatske, sukladno Odluci o osnivanju Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima. Na navedenoj sjednici članovima Nacionalnog odbora predstavljen je sadržaj Protokola za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima, kojeg je izradila uža radna skupina i tajništvo nacionalnog odbora.

Na sjednici održanoj 26. rujna 2005. godine predstavljen je i od strane Nacionalnog odbora usvojen Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom, od 01. listopada 2005. do 31. prosinca 2007. godine. Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja djecom prihvatila je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 30. rujna 2005. godine.

Kao što je već navedeno, redovito su se održavale sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima. Na sjednicama Operativnog tima rješavani su aktualni problemi i konkretni slučajevi trgovanja ljudima. Članovi Operativnog tima aktivno su sudjelovali i u pripremama međunarodne konferencije koja je, pod nazivom «Zaustavimo trgovanje ljudima» održana u Cavtatu od 18. do 20. listopada 2005. godine.

Od 30. svibnja do 01. lipnja u organizaciji tajništva Nacionalnog odbora i Ureda za ljudska prava organizirana je u Zagrebu radionica na kojoj su članovi Radne skupine za suzbijanje trgovanja djecom pripremili nacrt Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja djecom.

U okviru Regionalnog EU CARDS projekta «Osnaživanje implementacijskih strategija za nacionalne programe suzbijanja trgovanja ljudima u Jugoistočnoj Europi, čiji je nositelj Međunarodni centar za razvoj migracijske politike (ICMPD), u Uredu za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske održana je, 09. rujna 2005. godine, jednodnevna radionica na temu «Monitoring i evaluacija Nacionalnih planova za suzbijanje trgovanja ljudima». Radionica je organizirana za članove Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje

trgovanja ljudima koji su neposredno uključeni u praćenje i evaluaciju Nacionalnog programa za suzbijanje trgovanja ljudima.

U studenome 2005., 15. i 16. održana je dvodnevna radionica također u Zagrebu, na kojoj su sudjelovali svi članovi Nacionalnog odbora te pripremili nacrt Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2006. godinu.

Na sjednici Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, održanoj 12. prosinca 2006. godine predstavljen je novi Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu kojeg je Vlada Republike Hrvatske prihvatila na sjednici održanoj 28. rujna 2006. godine. Raspravljen je i Protokol o radu mobilnih timova za pružanje pomoći i zaštite žrtvama trgovanja ljudima kojeg je pripremila uža radna skupina sastavljena od predstavnika nadležnih tijela državne uprave te organizacija civilnog društva.

Kao i prijašnjih godina, tako su i tijekom 2006. redovito održavane sjednice Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima. Na sjednicama Operativnog tima rješavani su aktualni problemi i konkretni slučajevi trgovanja ljudima.

Od 13. do 14. srpnja 2006., u organizaciji tajništva Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima i Ureda za ljudska prava organizirana je u Zagrebu radionica na kojoj su članovi Nacionalnog odbora izradili nacrt Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za 2007. godinu. Radionica je održana ranije kako bi sva tijela nadležna za provedbu određenih mjera i aktivnosti bila u mogućnosti predvidjeti sredstva za njihovu provedbu u svojim proračunima.

**UTROŠAK FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA
SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA
U 2005. GODINI**

UTROŠENA SREDSTVA OD	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
<p>URED ZA LJUDSKA PRAVA VLADE RH</p>	<p align="center">6.628.972,20</p>	<p>SOS telefon 08007799 za Centar za žene «Rosa» i Udruga žena Vukovar - financijska potpora za rad skloništa te pomoć i zaštitu žrtve trgovanja ljudima - održavanje radionice za izradu Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima i Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja djecom te njihovo prevođenje i publiciranje - organiziranje Međunarodne konferencije «Zaustavimo trgovanje ljudima» - TVspot-kampanja «Zaustavimo trgovanje ljudima-elektronski mediji -promidžbeni materijal(billboard i city light)-kampanja «Zaustavimo trgovanje ljudima» - TV spot-kampanja «Zaustavimo trgovanje djecom» - Međunarodna suradnja (sudjelovanja na međunarodnim konferencija i sastancima na temu trgovanja ljudima - administrativno-tehnički poslovi za potrebe Nacionalnog odbora, Operativnog tima i nacionalnog koordinatora</p>
<p>MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA</p>	<p align="center">4.695.000,00</p>	<p>-policijske aktivnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima-rad i službeni troškovi 27 policijskih službenika angažiranih za rad na pitanjima trgovanja ljudima - telekomunikacijski troškovi -edukacija policijskih službenika ostvarena kroz seminare i stručne sastanke - priprema edukacijskih materijala -međunarodna suradnja (sudjelovanje u međunarodnim i regionalnim operativnim akcijama i projektima -edukacija u okviru Regionalnog projekta «Program za obrazovanje, razmjenu i suradnju» -priprema edukativnih materijala</p>

UTROŠENA SREDSTVA OD	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, PRAVOSUDNA AKADEMIJA	18.528,00	-troškovi edukacijskog seminara «Suzbijanje trgovanja ljudima»
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA	42.100,00	-organizacija seminara za obrazovanje diplomatsko konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima međunarodna suradnja (sudjelovanje na konferencijama, seminarima i sastancima na temu suzbijanja trgovanja ljudima
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI	214.890,00	- troškovi skrbi o žrtvi trgovanja ljudima - edukacija radnika socijalne skrbi i zdravstvenih djelatnika
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	65.733,00	- provedba javnih kampanja usmjerenih na sprječavanje nasilja nad ženama i djecom - izrada i promicanje informativnih materijala o pojavi trgovanja ljudima ugroženim skupinama
PETRA – MREŽA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA	1.906.832,00	- programi edukacija - programi prevencije - vođenje i uređenje skloništa - programi reintegracije - priprema, tiskanje i distribucija promotivnih materijala
MEĐUNARODNA ORGANIZACIJA ZA MIGRACIJE (IOM)	1.558.747,20 (254.000 \$)	-edukacija (provedena u okviru sustava znanosti, obrazovanja i športa) -prevencija, istraživanje, podizanje svijesti, -osposobljavanje institucija, izgradnja kapaciteta -pomoć, zaštita i reintegracija žrtava -međunarodna suradnja
UKUPNO	15.130.802,40	

**UTROŠAK FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA
SUZBIJANJE TRGOVANJA LJUDIMA
U 2006. GODINI**

UTROŠENA SREDSTVA OD	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
<p>URED ZA LJUDSKA PRAVA VLADE RH</p>	<p align="center">1.659.310,05</p>	<p>SOS telefon 08007799 za Centar za žene «Rosa» i Udruga žena Vukovar - financijska potpora za rad skloništa te pomoć i zaštitu žrtve trgovanja ljudima - održavanje radionice za izradu Operativnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima i Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja djecom te njihovo prevođenje i publiciranje - organiziranje Međunarodne konferencije «Zaustavimo trgovanje ljudima» - TV spot-kampanja «Zaustavimo trgovanje djecom-elektronski mediji -promidžbeni materijal(billboard i city light)-kampanja «Zaustavimo trgovanje ljudima» - TV spot-kampanja «Zaustavimo trgovanje djecom» - Međunarodna suradnja (sudjelovanja na međunarodnim konferencija i sastancima na temu trgovanja ljudima - administrativno-tehnički poslovi za potrebe Nacionalnog odbora, Operativnog tima i nacionalnog koordinatora</p>
<p>MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA</p>	<p align="center">4.699.800,00</p>	<p>-policijske aktivnosti na području suzbijanja trgovanja ljudima-rad i službeni troškovi 27 policijskih službenika angažiranih za rad na pitanjima trgovanja ljudima - telekomunikacijski troškovi -edukacija policijskih službenika ostvarena kroz seminare i stručne sastanke - priprema edukacijskih materijala -međunarodna suradnja (sudjelovanje u međunarodnim i regionalnim operativnim akcijama i projektima -edukacija u okviru Regionalnog projekta «Program za obrazovanje, razmjenu i suradnju» -priprema edukativnih materijala</p>

UTROŠENA SREDSTVA OD	UTROŠENO	AKTIVNOSTI
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, PRAVOSUDNA AKADEMIJA	13.167,30	-troškovi edukacijskog seminara «Suzbijanje trgovanja ljudima»
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA	15.000,00	-nastavak obrazovanja diplomatsko konzularnog osoblja o suzbijanju trgovanja ljudima - međunarodna suradnja (sudjelovanje na konferencijama, seminarima i sastancima na temu suzbijanja trgovanja ljudima
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI	343.218,27	- troškovi skrbi o žrtvi trgovanja ljudima - troškovi skloništa - edukacija radnika socijalne skrbi i zdravstvenih djelatnika
MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	40.000,00	- izrada i promicanje informativnih materijala o pojavi trgovanja ljudima ugroženim skupinama
PETRA – MREŽA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA	1.683.707,00	- programi edukacija - programi prevencije - vođenje skloništa - programi reintegracije - priprema, tiskanje i distribucija promotivnih materijala
UKUPNO	8.454.202,62	